

SŁOWO

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Wilno Zamkowa 2. Telefony: Redakcja
17-82, Administracja 228, Administracja
czynna jest od godz. 9-ej do 4-ej po
poł. Sekretarz Redakcji przyjmuje co-
dzienne od 17-ej do 18-ej
Przedstawicielstwo w Warszawie,
Marżałkowska 78 m. 8 tel. 9 - 08 - 40.
Prenumerata miesięczna z odniesieniem
do domu, lub przesyłką pocztową 4 zł.
zagranicą 7 zł. Konto P.K.O. Nr. 700.724
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
Redakcja rękopisów niezamówionych
nie zwraca Administracja nie uwzględ-
nia zastrzeżeń co do rozmieszczeń
ogłoszeń

Minął okres parcelacji państw.
Wstępujemy w okres komasacji
państw.

ROK XVII. Nr. 261 (5185)

WILNO PIĄTEK 23 WRZEŚNIA 1938 R.

CENA 20 GR.

WSPÓLNA GRANICA Z WĘGRAMI.

Słask za Olzą przedstawia dla Rzeczypospolitej dużą wartość sentymentalną i gospodarczą, ale przyłączenie tego skrawka ziemi nie może się nawet porównać ze znaczeniem jakie ma dla nas wspólna granica z Węgrami w najbardziej szerokim pasie. Powtórzmy formułę: minął okres parcelacji państw narodowe, nastąpił okres komasacji państw. Francja skomasowała swą politykę z Wielką Brytanią, Francja stała się kolonią Wielkiej Brytanii w sensie polityki zagranicznej, Francja bardziej upodabnia swoją politykę zagraniczną do angielskiej, aniżeli Kanada lub Australia.

Czechy do lat ostatnich walczyły przeciw Habsburgom. Czechy wołały, że woła Anschluss od

Habsburgów. Dopiero od jakichś trzech czy czterech lat doszły do przekonania, że przeciw woła restaurację Habsburgów, aniżeli Anschluss. Ale w dniu dzisiaj - szym, tak dla nich tragicznym, zapewne pomyślał sobie, że nie tylko nie trzeba było się sprzeciwiać restauracji w Austrii, lecz trzeba było z powrotem czeską koronę św. Wacława nałożyć Habsburgowi na głowę, trzeba było się zdecydować na unję dy nastyczną austriacko - węgiersko - czeską, dopiero wtedy nie byłoby Anschlussu, dopiero wtedy nie byłoby amputacji Sude-
tów.

Są to doświadczenia, z których trzeba wyciągnąć konsekwencje. Najwyższy czas, abyśmy się zbliżyli do Węgier geograficznie, a byśmy mieli z nimi wspólnego

wodza wojskowego, pisałem już o tem pt. „Właściwa rola Marsz. Rydza Śmigłego“. Możemy bowiem skomasować naszą politykę z Węgrami i tylko z Węgrami. Łączy nas wspólne zrozumienie niebezpieczeństwa bolszewickiego, oraz wspólna cecha posiadania mniejszości niemieckich we wnętrzu kraju; dopiero skomasowanie naszych polityk da nam i Węgom możliwość kolaboracji politycznej z Niemcami w charakterze nie klientów, lecz równorzędnego sojusznika.

To też cieszymy się z demonstracji, które w historycznym dniu wczorajszym odbyły się w Warszawie na cześć Węgier i w Budapeszcie na cześć Polski. Wiemy, że nasze stosunki z Węgrami są doskonałe, że nasze cele najbliższe są bardzo podobne.

Byłoby dobrze, abyśmy z Węgrami stanowili dziś stronę, która solidarnie występuje i wobec Anglii i Francji i wobec Niemiec. Cat.

P. S. Wczoraj mój artykuł został skonfiskowany za ustępy mające charakter rozważań historycznych, mianowicie za ustępy będący krytyką min. Zaleskiego, za ustępy potępiający politykę francuską i za jeszcze jeden ustęp odnoszący się do min. Becka, który widać uznano za fałszywą pogłoskę. Jego autentyczności i prawdziwości będę bronił przed sądem na podstawie ogólnie znanych dokumentów. Dotychczas przynajmniej cenzura nie wdała się ze mną w spory historyczno-zoiczne i historyczne. Teraz i to się zaczyna.

Pan Prezydent w M. S. Z.

WARSZAWA. PAT. Wczoraj w godzinach popołudniowych Pan Prezydent Rzeczypospolitej udał się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, aby wysłuchać raportu ministra Becka o sytuacji międzynarodowej.

Wielkie chwile w życiu Polski

(TELEFONEM Z WARSZAWY)

(Ł) Wczorajszy nastrój w stolicy przypominał krytyczne dni, które przeżyaliśmy w Warszawie w czasie konfliktu polsko - litewskiego. Cała opinia, tak jak wówczas, wyczuwa, że wchodzimy w okres rozstrzygających wypadków, w których chodzi o najbardziej żywotne interesy Polski.

W kołach politycznych uważa się sprawę Śląska Zaolzańskiego za przesądzoną. Nie jest w tej chwili jeszcze rzeczą możliwą sprecyzowanie przyszłej granicy polsko - czeskiej, należy jednak zanotować pogłoski, że granica ta będzie biegła wzdłuż rzeki Ostrawicy. W ten sposób zostanie zrealizowane wysuwane przez społeczeństwo hasło „Cześć za Ostrawicą“.

Kwestją, która nie w mniejszym stopniu niż Śląsk Cieszyński absorbuje uwagę kierowniczych kół politycznych, jest sprawa wspólnej granicy polsko - węgierskiej. Jeśli zajęcie Śląska Cieszyńskiego w ocenie tutejszych kół stanowić będzie doniosły i piękny sukces naszej polityki państwowej, to jednak dopiero wspólna polsko - węgierska granica, jako wynik przebudowy Czechosłowacji, może w sytuacji naszej w Europie środkowej przynieść nam istotnie korzystną zmianę. Stąd też to olbrzymie zainteresowanie, z jakim Warszawa śledzi każdy krok Budapesztu.

Nota rządu polskiego została oceniona jako ultimatum. Nie ulega wątpliwości, że po tej notcie i po wczorajszym oświadczeniu oficjalnych czynników niemieckich, przedmiotem rozmowy Hitlera z Chamberlainem będzie nie tylko sprawa sudecka, ale również sprawa polsko-węgierska.

Manifestacje przyjaźni polsko-węgierskiej w Warszawie i Budapeszcie

WARSZAWA. PAT. Wczoraj w godzinach popołudniowych społeczeństwo polskie urządziło samoradną manifestację, dając wyraz głębokiej sympatji dla bratniego narodu węgierskiego.

Około godziny 18 przed gmachem poselstwa węgierskiego przy ul. Koszykowej poczęły się zbierać grupy ludzi, wznosząc okrzyki „Niech żyją wielkie Węgry“. Po chwili do manifestujących przyłączyli się liczni przechodnie, zajmując całą szerokość ulicy na zwartej przestrzeni.

Z kilkutyśnicznego tłumu co chwila padały entuzjastyczne okrzyki: „chcemy wspólnej granicy z Węgrami“, „niech żyje przyjaźń polsko - węgierska“, „niech żyją wielkie Węgry“, „niech żyje poseł Węgier“, oraz okrzyki przeciw Czechom.

W oknie poselstwa ukazał się poseł węgierski de Hory w otoczeniu innych członków poselstwa, który podziękował tłumowi za objawy sympatji i wznosił okrzyk po polsku: „Niech żyje Polska“.

Na zakończenie żywiołowej manifestacji odśpiewano hymny narodowe węgierski i polski.

Uczestnicy manifestacji uformowali następnie pochód i wznosząc okrzyki na cześć Węgier oraz na rzecz przyłączenia do Polski Śląska Zaolzańskiego przeszli Nowym Światem, Krakowskim Przedmieściem i koło ministerstwa spraw zagranicznych, gdzie okrzyki te wielokrotnie powtarzano.

BUDAPESZT. PAT. Olbrzymi wiec manifestacyjny, jaki odbył się wczoraj wieczorem na placu Bohaterów w Budapeszcie, świadczył dobitnie o jedności i solidarności społeczeństwa węgierskiego w walce o rewindykację węgierskie.

Na olbrzymim placu zebrało się ponad 200 tysięcy ludności, Wyrażano głośno wdzięczność wszystkim narodom i mężom stanu, którzy stoją po stronie żądań węgierskich. Okrzyk „niech żyje Polska“ rozlegał się co chwila potężnie, długo niemiłkącym echem.

Po zakończeniu wiecu wybrani delegaci udali się do poselstw włoskiego, niemieckiego i polskiego, wręczając odnośnym postom teksty deklaracji.

Do poselstwa R.P. przybyła delegacja, złożona z 15 osób. Przewodniczący delegacji przemówił do posła R.P., podkreślając, że w decydujących godzinach, kiedy Węgrzy stoją u progu spełnienia się ich życzeń, miło mu jest stwierdzić w imieniu całego społeczeństwa węgierskiego, że dążenia Polski i Węgier są dziś takie same.

Poseł R. P. Orłowski podziękował za wręczenie mu deklaracji i zapewnił delegację, że słuszne żądania narodu węgierskiego spotykają się w Polsce z uczuciem jak największej sympatii.

KAPITULACJA CZECH

Praga przyjęła plan londyński

Kanc. Hitler uzależnia swą zgodę od uwzględnienia żądań Polski i Węgier

Dziś drugie spotkanie Chamberlaina z kanclerzem Rzeszy

PRAGA. Pat. Czeskie biuro prasowe ogłosiło o godz. 20 m. 15 komunikat następującej treści: Minister spraw zagranicznych Krofta przyjął po południu postów francuskiego i angielskiego, którym wręczył w imieniu rządu czechosłowackiego odpowiedź na ich wspólne demarches, uczynione — jak wiadomo — dziś o godz. 2 rano wobec prezydenta republiki.

Wspomniana odpowiedź oznacza zapoczątkowanie rokowań w sprawie procedury formalnej w celu konkretnego złatwienia projektów, jakie rząd francuski i brytyjski uważały za konieczne przedstawić rządowi czechosłowackiemu dnia 19 września r. b.

PRAGA. Pat. Sytuacja polityczna wyjaśniła się w godzinach popołudniowych. Komitet przewodców stronnictw koalicyjnych jeszcze o godz. 12,30 zaaprobował propozycję francusko - angielską z pewnymi zastrzeżeniami. Premier Hodža zwołał następnie przerwane w tym czasie posiedzenie komitetu politycznego ministrów, który o godz. 15.30 powziął decyzję przyjęcia projektów londyńskich uzależniając ją od spełnienia pewnych warunków.

W międzyczasie miała miejsce demarche posłów Francji i Wielkiej Brytanii u prezydenta republiki celem wywarcia ostatecznego nacisku.

O godz. 17-ej drogą noty dyplomatycznej doręczono posłowi angielskiemu i francuskiemu odpowiedź rządu pras-

kiego.

Speaker radiostacji praskiej o godz. 17,30 wygłosił krótkie oświadczenie w imieniu rządu, w którym stwierdził, że decyzja, powzięta przez gabinet była jedynym wyjściem z obecnej sytuacji, kiedy zmiany granic stały się nieodpartą koniecznością. Rząd wzywa ludność do zachowania spokoju i zimnej krwi. Dzisiejsze decyzje są jedynie podstawą do dalszych rokowań dyplomatycznych.

PRAGA. A Pat. O godz. 20-ej przemówił przez radio czechosłowacki minister propagandy Wawreczka, wyjaśniając motyw decyzji rządu. Rząd zmuszony był, oświadczył minister, zgodnie z życzeniem Francji i Anglii, zdecydować się na ustępstwa terytorjalne.

DRAMATYCZNA NOC W PRADZE

Wczoraj w stolicy Czech wybuchły zaburzenia

PRAGA. Donoszą urzędowo, że wczoraj o godz. 2-ej rano ambasadorzy Francji i Anglii, Delacroix i Newton, udali się do prezydenta Benesza z wspólnym demarche swoich rządów. Ambasadorowie konferowali z Beneszem do godz. 3,30. Starali się oni przekonać prezydenta o konieczności wyrażenia natychmiastowej zgody na przyjęcie propozycji angielsko - francuskich, a to z uwagi na coraz bardziej krytyczne położenie. Natychmiast po opuszczeniu przez nich zamku prezydenta, zwołana została ścisła rada gabinetowa, której przewodniczył osobiście prezydent Benesz. Po zakończeniu posiedzenia ścisłej rady gabinetowej, zwołane zostało o godz. 6-ej posiedzenie całej rady ministrów. Okoliczność, że angielsko - francuskie demarche nastąpiło o tak niezwyklej godzinie, że ministrowie zwołani zostali na posiedzenie w ciągu nocy, wskazuje na coraz bardziej dramatyczny rozwój wypadków.

Niezwłocznie potem rozpoczęło się posiedzenie komitetu politycznego gabinetu czeskiego pod przewodnictwem prez. Benesza. Następnie rozpoczęły się obrady całego gabinetu przy udziale wszystkich członków rządu. Obrady trwały aż do godzin południowych.

PRAGA. Pat. W Pradze panuje bardzo silne napięcie. Aczkolwiek ludność do tej pory jest utrzymywana w nieświadomości i w błędzie przez bojowe artykuły prasowe, informacje o faktycznym stanie przedostają się nazewnątrz. Ulice zalegają olbrzymie tłumy, które przed redakcjami oczekują dalszych wiadomości, wydając wrogie okrzyki pod adresem rządu. Widać rozgorączkowane twarze i żywe gestykulacje.

Na ulicach ukazały się wzmocnione oddziały policji. Słyszysz się gorzkie wyrzuty pod adresem Francji. Daje się zauważyć wzmożona akcja organizacji komunistycznych.

W okolicach Pragi skonsygnowane są oddziały wojskowe, przeznaczone do dyspozycji rządu.

PRAGA. Pat. Napięcie sytuacji wewnętrznej w dalszym ciągu wzrasta. Manifestacje na ulicach Pragi, pomimo późnej pory, przybierają na sile. Na placu św. Wacława zebrał się około stutysięczny tłum. Ze wszystkich stron miasta napływają nowe zwarte grupy manifestantów. Na postumencie pomnika św. Wacława, symboli zującego, jak wiadomo, dzieje historyczne narodu czeskiego, złoży

(DOKONCZENIE NA STRONIE 2-EJ)

Dramatyczna noc w Pradze

(POCZĄTEK NA STRONIE 1-SZEJ)

no wieńce. Tłum śpiewa hymn narodowy i wznosi okrzyki w rodzaju „hańba rządowi“, „precz z Beneszem“, „niech żyje armja“, „dajcie nam broń“, „na front“.

Również wielki tłum zebrał się przed Hradczynem usiłując przedostać się na podwórze zamkowe, celem zademonstrowania przeciwko prezydentowi Beneszowi. Zamek otoczyły gęste kordony policji, powstrzymując manifestantów.

Tłum usiłował przedostać się do hotelu „Alcron“, który jak wiadomo, był siedzibą lorda Runcimana. Gęsty szpaler policji nie dopuścił manifestantów.

PRAGA. Pat. O godz. 17 radjostacja czechosłowacka zapowiedziała, iż rząd zamierza zwołać niebawem Izby Ustawodawcze, celem przedstawienia im powyższych decyzji.

Termin zwołania parlamentu nie został wymieniony.

Kancelarz Hitler żąda uwzględnienia postulatów Polski i Węgier

BERLIN. Pat. Radjo niemieckie ogłosiło komunikat, iż rząd Rzeszy zgodził się na przyjęcie anglofrancuskiego planu tylko wówczas, jeżeli zagwarantowane zostanie pomyślne załatwienie żądań polskich i węgierskich.

Demarche amb. włoskiego w Londynie w sprawie żądań Polski i Węgier

LONDYN. Pat. Ambasador włoski hr. Grandi odwiedził wczoraj ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa. Ambasador włoski w rozmowie z lordem Halifaxem z naciskiem podkreślił konieczność całkowitego rozwiązania zagadnienia czechosłowackiego, a ze szczególnym naciskiem poparł żądania, wysunięte przez Polskę i Węgry.

Ułtymatywne wystąpienie Polski

w sprawie Śląska Cieszyńskiego

Stanowcza demarche w Pradze, Paryżu i Londynie

WARSZAWA. PAT. W CZORAJ WIECZOREM POSEŁ RP. W PRADZE P. PAPEE ZŁOŻYŁ CZESKIEMU MINISTROWI SPRAW ZAGRANICZNYCH NOTĘ, W KTÓREJ POWOŁUJĄC SIĘ NA OŚWIADCZENIE RZĄDU CZESKIEGO, IŻ POLSKA LUDNOŚĆ CZECHOSŁOWACJI NIE BĘDZIE DYSKRIMINOWANA W STOSUNKU DO JAKIEJKOLWIEK INNEJ GRUPY NARODOWOŚCIOWEJ, OŚWIADCZA, ŻE RZĄD POLSKI OCZEKUJE, IŻ RZĄD CZESKI SPRAWĘ TERYTORJÓW, ZAMIESZKAŁYCH PRZEZ LUDNOŚĆ POLSKĄ ZAŁATWI W SPOSÓB ANALOGICZNY JAK PROBLEM TERYTORJÓW O LUDNOŚCI NIEMIECKIEJ.

RÓWNOCZEŚNIE NOTA STWIERDZA, IŻ WOBEC TEGO STYPULACJE UMOWY POLSKO - CZESKIEJ Z R. 1925, DOTYCZĄCE SYTUACJI LUDNOŚCI POLSKIEJ, STAŁY SIĘ BEZPRZEDMIOTOWE I POSTANOWIENIA TE WYPOWIADA.

LONDYN. PAT. DNIA 21 WRZEŚNIA W GODZINACH WIECZORNICH AMBASADOR RP W LONDYNIE HR. RACZYŃSKI ZŁOŻYŁ LORDOWI HALIFAXOWI NOTĘ, W KTÓREJ PODTRZYMUJE CAŁKOWICIE DOTYCH CZASOWE STANOWISKO RZĄDU POLSKIEGO W SPRAWIE LUDNOŚCI POLSKIEJ W CZECHOSŁOWACJI.

PARYŻ. PAT. AMBASADOR RP W PARYŻU P. ŁU KASIEWICZ ZŁOŻYŁ WE FRANCUSKIM MINISTERSTWIE SPR. ZAGR. NOTĘ, W KTÓREJ PODTRZYMUJE DOTYCH CZASOWE STANOWISKO RZĄDU POLSKIEGO W SPRAWIE LUDNOŚCI POLSKIEJ W CZECHOSŁOWACJI I PODDAJE OCENIE LONDYŃSKI PROJEKT ZAŁATWIENIA PROBLEMU CZESKOSŁOWACKIEGO.

Oświadczenie rządu polskiego

WARSZAWA. Pat. Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje:

„Od czasu, kiedy napaść czeska na terytorjum polskiego Śląska Cieszyńskiego została przez czynniki międzynarodowe poparta decyzją konferencji ambasadorów z dnia 28 lipca 1920 r. rząd polski dążył wszystkimi legalnymi środkami do zapewnienia ludności polskiej za Olzą normalnych warunków rozwoju kulturalnego, oraz do zapewnienia jej należnych praw obywatelskich. Sprawa ta była przedmiotem niezliczonej ilości akcji dyplomatycznych i stanowiła zawsze główne rozdziały naszego stosunku do Czechosłowacji. Żadna z obietnic i żadna z umów na ten temat zawieranych nie była przez rząd czeski dotrzymana.

PRAGA. Pat. Radjo czechosłowackie ogłosiło wczoraj wieczerem orędzie rządu do społeczeństwa, uzasadniające wczorajsze decyzje. Orędzie stwierdza, że rząd czeski zmuszony był przyjąć warunki nie mogąc liczyć znikąd na poparcie.

Orędzie podkreśla, że odpowiedź udzielona mocarstwom zachodnim nie zmienia dotychczasowego stanu prawnego i stanowi jedynie wstęp do rokowań dyplomatycznych.

Chamberlain leci dziś do Niemiec

LONDYN. Pat. Premier Chamberlain dziś zrana udaje się samolotem do Godesberg.

Premjerowi towarzyszą sir Horace Wilson i William Strang z Foreign Office. Godzina startu nie została jeszcze ustalona, lecz samolot ma być gotów o godz. 13-ej.

LONDYN. Pat. Dzienniki londyńskie przywiązują wielką wagę do wczorajszych narad kanclerza Hitlera z ambasadorem Lipskim oraz z ministrami węgierskimi. W rozmowach tych, jak przypuszczają dzienniki, ustalona została wspólna taktyka w sprawie Czechosłowacji.

Hitler, zdaniem prasy angielskiej, w rozmowie z Chamberlainem w Godesberg wystąpił nie tylko z żądaniami w sprawie Niemców sudeckich, lecz również nalegać będzie na równoległe załatwienie rewindykacji polskich i węgierskich.

„Daily Express“ twierdzi, że Hitler nie udzielił nowej granicy czeskiej gwarancji, dopóki nie nastąpi zwrot żądań przez Polskę i Węgry terytorjów.

Mimo tego w dobie dzisiejszego głębokiego kryzysu polityki i organizacji państwa czechosłowackiego rząd polski z całym spokojem i umiarem bronił jedynie słusznej i podstawowej zasady, że Polak, obywatel nawet innego państwa, nie może być w swych prawach i warunkach egzystencji upośledzony dlatego, że jest Polakiem. Zainteresowanie rządu i opinii publicznej polskiej losami Polaków z Olzy było tem żywsze, że odnosiło się do zwartej grupy ludności autochtonicznej, zamieszkującej od wieków te rdzennie polskie ziemie.

W czasie napięć politycznych i wynikających z nich akcji międzynarodowych, rząd polski w każdym etapie rozwoju tego zagadnienia żądał wobec wszystkich państw, bezpośrednio czy pośrednio w akcjach udział biorących, ścisłego przestrzegania zasady równych praw dla naszej grupy narodowościowej w Czechosłowacji.

Niedawno jeszcze rząd czechosłowacki stwierdził przez oficjalną deklarację swego posła w Warszawie, że zasada traktowania Polaków i uregulowania ich losów będzie co najmniej dostosowana do praw, jakie otrzymać może jakakolwiek inna grupa narodowościowa.

Wobec interwencji państw trzecich w sprawie sporu między rządem czeskim, a ludnością niemiecką krajów sudeckich, rząd polski pozostając w stałym kontakcie ze wszystkimi zainteresowanymi mocarstwami, precyzował stale swe żądania w miarę krystalizowania się metod, któreby miały służyć do załatwienia zarysowującego się kryzysu.

Stwierdzić należy z ubolewaniem, że w projektach, wysuniętych po londyńskich naradach między rządem francuskim i angielskim w dniu 18 bm., sprawa słusznych postulatów polskich nie znalazła właściwego uwzględnienia. Postąpiono w sposób przypominający niefortunne tradycje dawniejszych interwencji w sprawie polsko - czeskiej.

W dniu wczorajszym ambasadorowie Rzeczypospolitej założyli przeciw temu stanowczy protest, a poseł Rzeczypospolitej w Pradze złożył notę, żądającą wykonania powziętego przez Czechy zobowiązania co do traktowania spraw polskich. Równocześnie została wypowiedziana polsko - czeska umowa o ochronie mniejszości na rodowych jako nie odpowiadająca potrzebom dzisiejszej sytuacji.

Istniejący dziś w Europie środkowej kryzys będzie wymagał wielkiego wysiłku dla rozwiązania sytuacji na przyszłość. Wysiłek ten się nie uda, jeśli słuszne żądanie samostanowienia nie będzie zastosowane do wszystkich poważnych grup narodowościowych jakie się znalazły w ramach państwa czechosłowackiego.

Kryzys ten nie może być również załatwiony bez współpracy wszystkich państw, mających odwieczna utrwalone prawa i zadania w tej części Europy.

Rząd polski ureguluje swe postępowanie zależnie od respektu należnego polskim interesom.

Sowiety uchylili się

od wystąpienia w obronie Czechosłowacji

Oświadczenie Litwinowa w Genewie

GENEWA. Pat. Na wczorajszym zgromadzeniu Ligi Narodów przemawiał komisarz Litwinow, krytykując sposób załatwiania sprawy czeskiej i wysuwając hasła zbiorowego bezpieczeństwa. Z przemówienia Litwinowa można było odnieść wrażenie, że zachęca on w imię tych hasel wszystkich członków Ligi do obrony Czechosłowacji, sam zaś chowa się skrytycznie za postanowienia paktu czesko - sowieckiego, który formalnie mógłby zobowiązywać Sowiety do czynnej obrony Czechosłowacji. Litwinow nie negował tych zobowiązań, ale skwapliwie zacytował te postanowienia układu, które zobowiązują Sowiety do wystąpienia jedynie w tym wypadku, gdy by Francja stanęła czynnie w obronie Czechosłowacji.

Nikt z obecnych na zgromadzeniu nie miał żadnych wątpliwości, iż oświadczeniem tem Litwinow zbytnio nie angażuje Sowieców, wiadomo dziś jest już bowiem powszechnie, że Francja nie ma zamiaru i chęci czynnego wystąpienia, co zwalnia przecież związek sowiecki od wszelkich zobowiązań wobec Czechosłowacji.

W tem świetle oświadczenie Litwinowa, że na zapytanie nie posła czeskiego w Moskwie, czy Sowiety skłonne są przyjść Czechosłowacji z czynną pomocą — dał odpowiedź „jasną i wyraźną, godną lojalnego sygnatarjusza traktatu międzynarodowego i wiernego obrońcy Ligi Narodów“ przypominające zobowiązania, płynące z paktu czesko - sowieckiego — zostało przez zgromadzenie należycie zrozumiane i ocenione.

Co mówią uciekinierzy z Sudetów?

MELK N/DUNAJEM. „Wieczór Warsz.“ donosi: Onegdaj wieczorem miał nasz korespondent okazję w Melku przeprowadzić rozmowę z szeregiem niemieckich sudeckich uchodźców z Czechosłowacji. Większość z nich zapewniała, że uciekli oni, by nie zaciągnąć się w szeregi wojsk czechosłowackich, że są oni jednak gotowi walczyć, o ile zajdzie potrzeba, walczyć w szeregach korpusu ochotniczego. Szczególne rozgoryczenie panowało wśród nich spowodowane, że rząd praski chciał ich zmusić do tego, by w przyszłej wojnie walczyli przeciwko swojej ojczyźnie. Inni obawiali się, że na skutek swej działalności politycznej w partii sudeckiej zostaną aresztowani i postawieni pod sąd. Prawie wszyscy są przekonani, że w razie wojny znajdowałiby się w Czechosłowacji w największym

niebezpieczeństwie życia, gdyż przy częściowej mobilizacji w dniu 21 maja żołnierze czechosłowaccy otrzymali amunicję ostrą, podczas gdy Niemcy sudecy w tych samych pułkach nie otrzymali żadnej amunicji.

Opowiadają oni, jak się ukrywali od 20 do 60 godzin w lasach, w winnicach, stodołach, stajniach i jak udało im się, korzystając z ciemnych noc, przedostać się przez zwoje drutu kolczastego na granicy. Do niektórych z nich strzelano, ale żaden z nich nie został trafiony. Ostatni przybysze opowiadają, że gdy pierwsi uchodźcy nie stawili się na rozkaz w swoich pułkach, w domach ich przeprowadzone były rewizje przez wojsko i policję. Podczas takich rewizji niejednokrotnie całe urządzenia zostały zdemolowane.

Przypuszczają, że należy się liczyć z dalszym licznym napływem uchodźców i że nie jest wykluczone, że pod koniec tygodnia liczba ta wzrośnie do 1/4 miliona. W Melku uchodźcy zostali umieszczeni w klasztorze, w szkołach i w jednym opuszczonym browarze. Umieszczenie i zaopatrzenie było związane z wielkimi trudnościami, gdyż wszystkie organy partyjne obecnie zajęte są przekształcaniem ruchu ulicznego, a mianowicie ma być obecnie zaniechana w Austrii jazda po lewej stronie. Po powrocie z Melku korespondent nasz udał się do Wiednia, by sprawdzić pogłoski, jakoby w ciągu niedzieli wszyscy Czesi w Wiedniu zostali aresztowani. Pogłoski te nie odpowiadają rzeczywistości, a powstały one zapewne z tego powodu, iż mniej więcej około 100 obywateli czeskich zostało w ciągu ostatnich pięciu dni przez policję aresztowanych, połowa ich jednak została po krótkim czasie znowu zwolniona.

Do eleganckiego garnu należy dobre rękawiczki. Do eleganckiego ubioru należy także garnitur.

BERSON

INSPEKCJE PREMJERA

WARSZAWA. PAT. W dniu 20 września r.b. prezes rady ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj - Składkowski dokonał inspekcji powiatów: chełmskiego, włodawskiego i radzyńskiego w woj. lubelskim.

W poszczególnych powiatach p. premier odbył konferencje ze starostami, którzy informowali p. premjera o sytuacji politycznej oraz w sprawach narodowościowych i wyznaniowych na swoich terenach. W wyniku inspekcji p. premier wydał na miejscu szereg dyspozycji i wskazań w aktualnych sprawach, dotyczących wymienionych powiatów.

TEROR W PALESTYNYE TRWA

LONDYN. PAT. W 11 miastach Palestyny zawieszono urządowanie na pocztach w związku z powtarzającymi się ostatnio napadami na te urzędy.

Na stokach góry Scopus koło Jerozolimy wybuchł wczoraj pożar lasu p. m. w. Istnieje podejrzenie, że las ten został podpалony.

Policja palestyńska otrzymała w niedługim czasie 80 nowoczesnych samochodów pancernych. Każdy samochód uzbrojony jest w 2 karabiny maszynowe, reflektory i radio. Wobec licznych wypadków kradzieży przesyłek pocztowych, policja brytyjska dostarcza samochodom pocztowym na szosie Haifa - Jerozolimie zbrojonej eskorty.

GROM
gola najlepiej

ZAWIADOMIENIE!

Salony restauracyjne (komfort) na 1-ym piętrze znacznie rozszerzone, odpowiednio na wielkie przyjęcia i małe bankiety. — Ceny normalne.

SIMON
STECKI

tylko Krakowskie Przedm. 38
Filij nie posiadamy.

Czy pożegnamy wojewodę Bociańskiego

Narodowa Agencja Informacyjna donosi: w kołach politycznych w Warszawie rozszalała się pogłoska, że w ślad za zmianą na stanowiskach starostów, mają też zająć małe przesunięcia na stanowiskach wojewodów. Mówi się o opróżnieniu stanowiska wojewody poznańskiego i wileńskiego. Obecny wojewoda poznański, płk. Maruszewski miałby przejść do dyplomacji i zająć stanowisko jednej z placówek zagranicznych, a natomiast wojewoda wileński, płk. Bociański miałby przejść do centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

O CZEM MÓWIONO na międzynarodowym kongresie wolnomysłcieli w Londynie

Podczas, gdy codzienna prasa angielska niemal wcale nie zwróciła uwagi na odbywający się w Londynie międzynarodowy kongres wolnomysłcieli, tygodniki katolickie, wychodzące w Londynie, podają obszernie szczegóły o tym zjeździe.

Przewodniczącym kongresu był znany wolnomysłcieli belgijski dr. Torwagne. Na specjalną uwagę zasługuje fakt, że władze brytyjskie w ostatniej chwili cofnęły prawo wjazdu delegacji sowieckich wojujących bezbożników. Tę decyzję czynników państwowych przypisuje się powszechnie licznym protestom i energicznej postawie katolików i protestantów angielskich, którzy robili wszystko, co było możliwe, aby do takiej właśnie decyzji doprowadzić.

Przewodniczący Torwagne odczytał pismo przywódcy sowieckich związków wojujących bezbożników, który apelują do bezbożników z angielskich sfer robotniczych, aby czempredziej przystąpili do stworzenia wspólnej platformy współpracy z inteligencją liberalną. Narodowe bezbożnicze organizacje w Anglii winny postawić sobie jako cel werbowanie wszystkich neutralnych organizacji kulturalnych i zawodowych do wspólnej akcji przeciwko Kościołom chrześcijańskim. Mimo zapowiedzi, że kongres nie będzie miał wcale charakteru antyreligijnego, obrady odbywały się w nastroszy wybitnie wrogim dla religii. Jeden z głównych mówców Henri Lornlot, autor bluźnierczego dzieła „Vie Comique de Jesus” wygłosił referat pełen obelg i oszczerstw na Stolicę Apostolską.

Warto nadmienić, że jak się okazuje ze sprawozdania jednego z prelegentów, po Rosji sowieckiej, największą liczbę bezbożników posiada Czechosłowacja. Na ogół 15 milionów mieszkańców tego kraju jest prawie 1 milion wolnomysłcieli.

Specjalnie serdecznie witał przewodniczący dr. Torwagne delegację hiszpańską, nazywając wolnomysłcieli tego kraju „bojownikami i pionierami wolności na świecie” oraz stawiając ich za przykład dla innych.

Delegat belgijski, Paul Braun, bardzo ostro atakował kościoły chrześcijańskie, twierdząc, że poddanie się autorytetowi Kościoła równa się „rezygnacji ze wszelkich praw człowieczeństwa” ponieważ każdy Kościół jest zjadłym wrogiem demokracji.

(KAP.)

Komuniści czescy wtargnęli do Rzeszy

Miasto niemieckie ostrzeliwane z karabinów maszynowych

Rozgrywane są na pograniczu niemiecko - czeskim incydenty przybierające charakter coraz ostrzejszy i poważniejszy. Wczoraj bojówka milicji komunistycznej, przebrana w mundur wojskowy, wtargnęła na terytorium Rzeszy i ostrzeliwała przez kilka godzin miasto Seidenberg, gdzie mieści się obóz dla uchodźców z Sudetów.

Już w ciągu nocy władze niemieckie otrzymały wiadomości, iż do Berzdorf po stronie czeskiej nadeszły silne oddziały milicji komunistycznej, która nosi się z zamiarem zaatakowania obozu dla uchodźców w Seidenberg i wprowadzenia kilku uchodźców.

Koło godziny 3-ciej nad ranem oddział komunistyczny w sile kilkuset ludzi zaczął zbliżać się w stronę granicy. Gdy znalazł się na wysokości czeskiego budynku celnego, otworzył ogień z broni karabinowej i poczęli ostrzeliwać Seidenberg. Po godzinnej strzelaninie oddział komunistyczny wycofał się.

Inny oddział komunistów przekroczył granicę i skierował się wprost na Seidenberg. Pochód jego wstrzymała niemiecka straż graniczna. Napastnicy ustawili na pozycjach karabiny maszynowe i poczęli ostrzeliwać Seidenberg. Po godzinnej strzelaninie oddział komunistyczny wycofał się.

Po stronie niemieckiej jest dwóch ciężko a 15 lekko rannych funkcjonariuszy straży granicznej. Liczba ofiar po stronie czeskiej nie jest znana.

Drugi poważny incydent wydarzył się koło Neuhaeusel, gdzie doszło do strzelaniny między czeską strażą graniczną a Niemcami sudeckimi, którzy w mundurach i z bronią w ręku uciekli od swych oddziałów, aby wraz z grupą uchodźców przejść do Rzeszy.

Gdy uchodźcy znajdowali się w pobliżu granicy, czeska straż graniczna otworzyła na nich ogień z karabinów ręcznych i maszynowych. Kobiety i dzieci rzuciły się na ziemię, pelczając, starały się przejść na drugą stronę granicy.

Żołnierze sudeccy, noszący jeszcze czeskie mundury, w liczbie dziewięciu ruszyli w kierunku czeskiego budynku celnego, skąd ostrzeliwano uchodźców i zaatakowali go granatami ręcznymi.

Od wybuchu granatów powstał pożar. 15 żołnierzy czeskich z dwoma karabinami maszynowymi wycofało się pośpiesznie w kierunku Neuhaeusel. Jeden żandarm i jeden urzędnik skarbowy wyszli z budynku z podniesionymi rękami i zostali wzięci do niewoli przez żołnierzy sudeckich. Jeden żandarm, zabity od wybuchu granatu, pozostawiony został przez Czechów w palącym się budynku.

Przerwę w strzelaninie wykorzystali uchodźcy i przeszli do Rzeszy. Wkrótce za nimi przybyli również żołnierze sudeccy, prowadząc obu jeńców, którzy wyrazili życzenie, aby ich internowano na terytorium niemieckim.

Strzelanina rozpoczęła się o godzinie 5.15 i trwała do godziny 8-mej rano, gdyż o świcie przybył na miejsce przebiecia się uchodźców do Rzeszy oddział żołnierzy czeskich, który ostrzeliwał zgłiszczą spalony budynek celnego, oraz budynek niemieckiej straży granicznej.

Od kul strażników czeskich rannymi zostały wśród uchodźców trzy kobiety i troje dzieci. Poselstwo niemieckie w Pradze otrzymało polecenie złożenia w czeskim ministerstwie spraw zagranicznych najostrejszego protestu z powodu napadu na Seidenberg.

Wybuch bomby przed lokalem Z.N.P.

w Łodzi

ŁÓDŹ. Wczoraj o godz. 12 dokonano zamachu na lokal ZNP w Łodzi przy ul. Zachodniej 72 gdzie odbywało się zebranie, które zdecydowało o staniu w skłonie ZNP w stosunku do akcji wyborczej.

Około godziny 19-ej gwałtownie wstrząsnęła niezwykle silna detonacja. Na całym pobliskim odcinku ul. Zachodniej, we wszystkich domach wyleciały szyby. Cała ulica zaśnana została odłamkami szkła.

Na miejsce wybuchu przybyły dwa oddziały straży pożarnej, które stłumiły w zarodku wybuch pożaru.

Bomba wybuchła na schodach

u wejścia do lokalu ZNP. Ofiarą padła 1 osoba, dosłownie poszarpana w kawałki. Dotychczas nie wiadomo czy jest to zamachowiec, czy też członek ZNP.

Ciężko ranny jest jeden z naukowców, którego nazwisko nie zostało stwierdzone; 3 osoby odniosły lżejsze rany.

Cały odcinek ulicy Zachodniej otoczyły oddziały policji pieszej i konnej. Na miejsce przybył na czelniek oddziału bezpieczeństwa urzędu woj. dr. Wrona, komendant policji państw. w Łodzi Nie dzielski, naczelnik urz. śledczego w Łodzi nadkom. Polak i starsza grodzki Ostowski.

Zaniedbany grób Emilii Plater

KOWNO. W związku z emisją nowych polskich banknotów 20-złotowych z podobizną Emilii Platerówny, należy przypomnieć że grób jej znajduje się na starym cmentarzu w Suwalszczyźnie w miejscowości Kopciowo, leżący obecnie w granicach Litwy.

Grób pozbawiony jest należytej opieki. Stary cmentarz kopciowski znajduje się na niewielkiej wyniosłości przy zbiegu dwóch gościńców.

Na mogile leży płyta kamienna, nad którą wznosi się ciemny kamienny krzyż z wrytym napisem: „S.p. Emilija hrabianka Broel Plater, urodzona 13. 11. 1806 roku, zmarła 23. 12 1831 roku, a z drugiej strony: „Duszę oddała

Bogu za Ojczyznę”. Mówią, że obecny krzyż, jest już trzecim z rzędu, który stoi na mogile bohaterki. — O pierwszym krzyżu nie wiadomo. Cokół drugiego pomnika, pozbawiony metalowego krzyża, przez długi czas leżał na cmentarzu, za nim nie postawiono go na rozdrożu. Stoi tam teraz jakby na mogile samobójcy, biały z metalowym starym krzyżem, zatkniętym w miejsce dawnego.

Po oczyszczeniu zamazanych liter widnieje napis: „Emilija hrabianka Platerówna tu spoczywa. Zasnąła w Bogu dnia 28 grudnia 1831 roku”. Daty zgonu na starym i nowym pomniku nie zgaszają się ze sobą.

Od Administracji

W ciągu września r. b. przestaliśmy P. T. Prenumeratorom, zalegającym w opłacie abonamentu, rachunki oplewające na kwoty naszych należności.

Uprzejmie prosimy P. T. Prenumeratorów, którzy nasze przypomnienie otrzymali, by zechcieli wpłacić należne nam kwoty na nasze konto czekowe w P. K. O. Nr. 700.724, lub przekazami rozrachunkowymi (konto w Urz. Poczt. Wilno I Nr. 5) w terminie do dn. 27 b. m., albowiem w związku z reorganizacją wysyłki „Słowa”, w dniu tym nieopłacone abonamenty będziemy zmuszeni wstrzymać.

Prace polskie na Wystawie w Nowym Jorku

Nadeszła wiadomość z Ameryki, że konstrukcja stalowa Pawilonu Polskiego na Wystawie w Nowym Jorku jest na ukończeniu. Opiera się ona na 2800 palach wbitych do głębokości 37 stóp. Następnie prace obejmą pokrywanie ścian materiałami ogniotrwałymi i insulacyjnymi, by uchronić wnętrze przed upałem panującym latem w Nowym Jorku. Jednocześnie kończy się plany restauracji, która jako osobny budynek stanie obok Pawilonu głównego w głębi.

W Polsce praca wra nad wykańczaniem kilkunastu tysięcy eksponatów. Pracuje nad nimi przeszło 1000 osób. Dla Sal Honorowej wykańczane są obrazy historyczne, oraz kartogramy Polski przyszłej. W sal Sztuki wykonano projekt rozwiązania sali, a praca nad zbieraniem eksponatów postępuje różno naprzód. Przewidywane jest również wystawienie kilku obrazów dawniejszych. Polonia amerykańska wyraziła gorącą i serdeczną prośbę, by wystawiony był choć jeden z wielkich obrazów Matejki. Szereg prywatnych właścicieli obrazów również zgłosił zgodę na użyczenie kilku najpiękniejszych obrazów Malczewskiego, Chelmońskiego, Wyspiańskiego, Wyczółkowskiego, Woźnińskiego i innych. Przewiduje się, że rozmiar sali nie wystarczą na rozmieszczenie więcej niż około 10 obrazów dawniejszych i około 30 — 40 obrazów współczesnych. W sal Przemysłu Artystycznego wykańcza się rozwiązanie sali. Szkice projektów wnętrz są gotowe i będą oddane do wykonania w najbliższym czasie. W najbliższych dniach również będzie wydane zamówienie na witraż którego twórcą artystę Jurgielewicz, wykonał już projekt wielkości naturalnej, z projektu szklowego, jaki wyszedł z konkursu. W Sal Nauki gotowy już jest projekt rozmieszczenia i dekoracji sali. Muzeum Przemysłu i Techniki opracowuje tablice dla 15 działów tej sali, zbierając instrumenty do demonstracji. Przeprowadza się korespondencję w sprawie wystawienia gondoli balonu stratosferycznego.

W dziale „Americana” miniaturowe obrazujące całokształt rol. Polaków w Ameryce, w ilości 24 są na ukończeniu. W robocie jest fresk i płaskorzeźba, które będą ukończone z końcem stycznia. W Sal Turystyki projekt rozwiązania sali i treści został już opracowany i eksponaty są w robocie. To samo dotyczy stoiska oświaty opieki społecznej i architektury. W sal Produkcji projekt rozwiązania sali jest opracowywany i eksponaty podzielone na 25 grup. Z nielicznymi wyjątkami, wszystkie eksponaty są już uzgodnione z firmami, które je wystawia i będą gotowe na koniec grudnia. Eksponatów tych będzie około 1300. 14 ogromnych tablic do Sal Produkcji są ukończone.

Stoisko mody jest w wykonaniu. Meble i obrazy do 4 pór roku tego stoiska są w pracy. Stoisko sztuki ludowej jest również realizowane, przyczem większa część eksponatów jest już zamówiona lub zakupiona.

Z rzeźb, które będą umieszczone z zewnątrz pawilonu, powiększa się rzeźbę Jagiellny na koniu do wielkości naturalnej, poczem nastąpi odlanie tejże w brąz. Również w najbliższym czasie będzie powiększona rzeźba Nike Polska, a rzeźba Pułaskiego jest w stanie zaawansowanym.

Wybór materiałów na pokrycie pawilonu i wzięty uległ pewnej zmianie. Średniowieczny charakter wieży, która będzie otoczona wodą i kwiatami, przy odpowiednim unowocześnieniu będzie pięknie podkreślony przez pokrycie kasetonów spatinowanym złotem. W Nowym Jorku w dalszym ciągu uważają Pawilon Polski za niewątpliwie jeden z najpiękniejszych na Wystawie. 4340

Repertuar teatrów i kin stołecznych

TEATR NARODOWY: „Zielony frak”.
TEATR POLSKI: „Subretka”.
TEATR LETNI: „Jean”.
TEATR NOWY: „Bratnie dusze”.
TEATR MAŁY: „Pan; Natura”.
TEATR KAMERALNY: „Zbyt liczna rodzina”.
TEATR MALICKIEJ: „Na fałs eteru”.
TEATR 8,15 „Księżniczka Czardasza”.
MALE QUI PRO QUO: „Nic nie wiadomo”.
CYRULIK WARSZAWSKI: „Naokoło cyrulika”.
TEATR WIELKA REWJA: „Dla ciebie, Warszawo”.
KINA.
ATLANTIC: „Druga młodość”.
BAŁTYK: „Listy z pola bitwy”.
CAPITOL: „Wzros”.
CASINO: — nieczynne.
COLOSEUM: „Przygoda Robin Hooda”.
EUROPA: „Ludzie za mgłą”.
FILHARMONJA: „Kobiety nad przepaścią”.
HOLLYWOOD: Nieczynne.
IMPERJAL: „Przygoda Tomka Sawyerera”.
PALLADJUM: Paryżanka”.
PAN: „Prawo do szczęścia”.
RIALTO: „Modelka”.
ROMA: „Olimpiada”.
STYLLOWY: „Naga prawda”.
STUDJO: „Pobożne kłamstwo”.
SWIATOWID: — Nieczynny.
VIKTORJA: „Paweł i Gawel”.
WARSZAWIE
TEATR MIEJSKI: „Jan”.
Poznaniu
TEATR POLSKI: „Panna Cocktaf”.
We Łwowie
TEATR WIELKI: „Jan”.
W Grodnie
KINA:
UCIECHA: „Piętro wyżej”.
HELJOS: „Taniec szczęścia i rozpacz”.
rewja „Na naszej fałs”.
MALENKIE LUX: „La Habanera”.

Międzynarodowy Kongres Medycyny Sądowej

W dniach od 22 do 24 września r. b. odbędzie się w Bonn w Niemczech pierwszy, Międzynarodowy Kongres Medycyny Sądowej i Społecznej, na którym Polskę reprezentować będą: prof. Sergiusz Schilling - Siengalewicz, dr. Tadeusz Kołaczynski z Wilna i dr. Lewiński z Warszawy.

Spoliczkowała męża na scenie

W CZASIE PRZEDSTAWIENIA TEATRALNEGO

Nieprzewidziane zajście zdarzyło się w teatrze amatorskim w Worochele w czasie wystawienia komedji „Trzech do wyboru”. Rola jednego z amantów grał niejaki M., który w pewnej chwili akcji sztuki musiał pocałować swą „ukochaną”.

Obecna na sal żona M. na widok tej sceny wtargnęła przy wypełnionej po brzegi widownią na scenę, wszczęła awanturę i spoliczkowała swego męża i jego partnerkę.

Sprawa znajdzie się w Sądzie grodzkim w Delatynie.

ALEKSANDER KUPRIN.

OLESIA

Umilkła odrazu, pochlipując tylko zęcha. Usiadłem obok niej i wsłuchiwałem się tęsknie w jednostajne brzęczenie muchy, która tłuła się o szybę.

— Babcu — dał się słyszeć nagle słaby głos Olesii: — czy kto przyszedł od nas?

Manujlichka pokuściła do łóżka, wyjąc znówu:
— Wnuczko ty moja najmilejsza! Och, jakże mi starej ciężko na sercu.

— Przezań, babcu, przezań nareszcie! — żałośnie wyszeptala Olesia: — kto to u nas siedzi?

Ostrożnie, na palcach zbliżyłem się do niej.

— To ja, Olesiu — powiedziałem, zniżając głos: — w tej chwili przyjechałem ze wsi... Cały dzień byłem w miasteczku. Jak ci jest, Olesiu?

Nie unosząc głowy od poduszki, wyciągnęła rękę, jakby czegoś szukając. Zrozumiałem ten ruch i wzięłem w obydwie ręce jej gorącą dłoń. Dwa wielkie sińce — jeden nad kciakiem, drugi powyżej łokcia — ciemnymi plamami odcinały się na jej białej, delikatnej skórze.

— Jedyń mój — zaczęła mówić powoli, z trudem oddzielając słowa: — chciałabym popatrzeć na ciebie, ale nie mogę... Całą mnie zeszcpecili, okaleczyli... Tak ci się twarz moja podobała, prawda? Podobała się? A teraz patrz na nią nie można... Nie patrz, nie patrz, ukochany. Ja nie chcę...

— Olesiu, przebac mi — szepnąłem, nachylając się do jej ucha.

Jej płonąca ręka długo i mocno ścisnęła moją.

— Co ty mówisz, co mówisz, co mówisz miły? Jak ci nie wstyd mówić o tem? Czyżes ty winien? To ja sama narobiłam wszystkiego. Pocóż tam poszłam, poco? Nie, kochany, nie oskarżaj siebie.

— Olesiu, pozwól... Tylko obiecaj naprzód, że pozwolisz...

Wszystko, co chcesz, jedyń...

— Pozwól, że pojedę po doktora. Błagam cię. Jeżeli chcesz, możesz nie wykonać tego, co on zaleci, ale pozwól tylko, bym go sprowadził.

— O, jakiś ty podstępny! Ale i ty pozwól, że nie dotrzymam obietnicy. Gdybym naprawdę była chora, gdybym nawet śmierci była bliska, nie dałabym przystąpić do siebie doktorowi. Cóż dopiero teraz? Myślisz, że jestem chora? To tylko taki wstrząs... To minie, zobaczysz, do nocy przejdzie. A jeśli nie przejdzie, babcia da mi naparu z ziół. Poco doktora? Co on pomoże? Tyś mój doktor najlepszy. Przyszedłeś, i odrazu lżej mi się zrobiło. Jedno tylko niedobrze: chcę popatrzeć na ciebie choć jednym okiem, i nie mogę... boję się...

Delikatnie uniosłem jej głowę. Twarz Olesii płonąła gorącym rumieńcem i oczy świeciły się nienaturalnym blaskiem. Twarz, szyję i czoło miała podrapane, a pod oczami ciemne sińce.

— Nie patrz na mnie, proszę cię. Brzydka teraz jestem — powiedziała błagalnie, usiłując dłoń swą zasłonić mi oczy.

Serce moje wypełniło się żalością. Przypadłem do ręki Olesii, nieruchomo leżącej na kołdrze, i zacząłem pokrywać ją długimi, cichymi pocałunkami. I przedtem nieraz całowałem jej ręce, ale zawsze wydierała mi je ruchem lekliwym i wstydliwym. Teraz nie sprzeciwiała się mojej pieściocie, i drugą, wolną ręką gładziła mnie delikatnie po włosach.

— Wiesz o wszystkim? — zapytała szeptem.

Pochyliłem w milczeniu głowę, i na myśl o zniewadze, jaką jej zadano, krew uderzyła mi do twarzy.

— Dlaczego mnie tam nie było! — krzyknęłam, ściskając pięści, ale Olesia jednym ruchem ręki przerwała mój wybuch.

— Nie myśl o tem — powiedziała łagodnie.

Wówczas nie mogłem powstrzymać łez, oddawna dławiących mi za gardło. Przypadłszy twarzą do jej ramienia, zasłochałem głucho i gorzko.

— Ty płaczesz? Płaczesz? — w głosie jej zadźwięczało zdziwienie, tkliwość i współczucie: — o mój miły, nie trzeba, nie trzeba. Tak dobrze mi jest z tobą. Nie będziemy się męczyć wzajemnie, dopókiśmy razem. Spędzimy ostatnie nasze dni wesoło, aby rozstanie nasze nie było takie ciężkie.

— Ostatnie dni, Olesiu? — zapytałem błędąc.

Olesia przyknęła oczy i milczała przez chwilę.

— Trzeba nam się rozstać — powiedziała stanowczo: — niech tylko trochę wydobrzeje, pojedziemy stąd z babką. Nie możemy tu pozostać.

— Czy boisz się czegoś?

— Nie, niczego się nie boję, ale poco wwoździ ludzi na pokuszenie. Ty może i nie wiesz... Przecie ja tam, w Przebrodzu, przekleństwo rzuciłam na nich. Teraz, niech cokolwiek się zdarzy — na nas powiedzą: czy bydo zacznie padać, czy chata się czyja spali, wszystkiemu my będziemy winne. Babcu, czy prawdę mówię?

— Och, prawdę, prawdę, Olesiu... Życia tu teraz nie będziemy miały... Zaszczują nas, niebogie, zamęczą do śmierci. Pamiętaj, wówczas, gdy mnie ze wsi wypędzili, zagroziłam jakiejś grupie babie — i cóż? trzeba trafia, że dziecko jej pomarło. Ani myśla ani uczynkiem winną wówczas nie byłam, a mało mnie nie ukamienowali — pamiętasz? Jedno słowo: zbóje bez serca, a nie ludzie.

— Ale dokądże pojedziecie? Nie macie ani domu, ani rodziny, a pewnie i pieniędzy na drogę?

— Nie martw się — odpowiedziała krótko Olesia: — damy sobie radę.

— Olesiu, a ja? O mnie nie myślisz wcale?

Uniosła się na łóżku i, nie zwracając uwagi na obecność babki, ujęła obydwo rękami moją głowę i mocno mi pocałowała.

— O tobie myślę najwięcej, jedyń mój. Tylko... cóż ja na to poradzę, że nie jest nam sądzone być razem. Pamiętaj, jak karty kładłam? Wyszło tak, że powiedziały prawdę, że damę trefową bieda czeka i nieszczęście. Nie chce los naszego szczęścia.

— Ty znowu ze swoim losem — zawołałem podniecony: — nie chcę w to wszystko wierzyć i nigdy nie uwierzę!

Nie odpowiedziała nic. Odrzuciła głowę na poduszki, i z wyrazu jej twarzy poznałem, że nadaremnie usiłowałem ją przekonywać i odradzać wyjazd.

(D. N.).

Tabela loterii

14 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 80828
100.000 zł.: 92962 156318
50.000 zł.: 153023
10.000 zł.: 18745 72658 20948
89652 121930
5.000 zł.: 103374 131644
2 tys. zł. padło na Nr. 2755 5501
38854 42541 45544 47465 60284
27555 55011 38854 42541 45544 47465
60284 76881 85835 95740 104324
116599 149560 152466 159957

Wygrane po 250 zł.

34 36 87 72 187 253 345 433 834
87 89 991 1009 155 90 156 206 523
39 54 96 706 18 805 941 2001 64 99
173 365 68 74 619 603 74 292 3082
59 133 202 44 393 506 12 79 805 77
775 96 815 984 50 4189 79 533 53
729 705 23 63 97 888 5361 404 99
663 7 744 832 87 6231 46 58 373 99
414 37 70 723 49 726 83 97 912 36
62 145 275 79 866 41 468 749 962
8064 126 57 78 692 364 426 36 43
49 756 604 14 39 64 772 817 963 5028
121 434 47 900 74 79 791 839 922
10041 177 281 38 541 710 21 816 59
985 11061 93 120 253 48 69 360 540
54 615 71 873 12084 200 54 543 85
601 74 91 739 79 13182 208 72 336
51 570 80 615 830 58 80 93 982 14016
125 75 90 234 309 12 34 427 58 53
96 581 57 602 34 47 72 7834 44 57
902

15385 99 676 714 51 848 932 40
16018 157 223 54 85 54 98 340 482
734 836 52 911 44 70 17006 8 130 45
242 375 400 621 721 91 80 926 18049
56 156 240 428 57 747 63 057 915 18
45 19016 43 63 420 39 38 59 594 568
876 911 15 20131 208 59 660 77 583
664 783 830 21056 328 67 403 20 54
57 606 781 897 91 968 22077 258 56
982 904 27 43 619 64 51 839 64 820
82 23084 338 39 43 435 45 890 520
868 937 24048 63 265 300 499 569
607 923 63 79 25004 33 398 46 501
67 674 93 711 13 38 77 871 94 26066
106 55 312 430 78 549 59 93 601 72
711 27044 280 462 754 875 28060 102
972 765 711 46 986 28007 47 51 410
624 47 837 29 95 30085 126 32 67
404 82 540 93 963 31048 283 357 628
54 886 32122 228 55 69 813 38 904
39 629 900 33140 49 359 567 87 744
802 915 78 54 34147 17 218 308 65
422 25 84 626 76 728 33 27 65 87 893
937

35009 250 966 544 47 630 742 908
36043 75 192 808 403 41 70 516 639
712 25 946 37065 118 20 283 50 385
489 514 663 64 776 28271 804 8 508
11 685 834 63 972 28179 225 632 769
848 70 914 36 40233 33 34 184 86 830
683 91 785 844 942 50 88 41128 249
529 663 789 808 42067 99 131 69 73
78 207 421 89 65 69 87 532 745 920
82 43086 89 126 249 64 344 564 793
801 44008 141 229 503 16 35 76 600
46 63 91 758 64 90 894 956 45137 52
90 664 890 982 46070 100 18 54 227
73 338 44 431 532 88 732 905 64
47001 24 290 365 443 629 78 763 878
82 48080 221 76 347 68 90 430 565
75 98 661 719 805 28 961 49474 825
41 63 83 909 50073 284 35 41 49 88
91 685 941 51029 51 423 82 768 936
58 52062 188 841 59 368 91 433 64
90 628 72 758 806 18 53169 404 82
511 18 30 608 79 715 20 816 97 98

47 778 885 126030 117 256 76 82 85
317 58 473 512 38 673 84 738 836 53
80 127025 169 477 560 618 85 756 830
904 34 128016 430 56 541 65 715 18
40 973 129063 117 26 306 75 420 77
551 627 824 41 74 922.

13094 138 46 206 96 433 25 46
81 698 780 904 34 181061 160 519
22 48 645 243 54 132069 35 281
85 313 18 419 565 631 816 21 95 902
62 128066 146 312 11 50 483 99 801
236 64 134104 298 322 460 551 798
840 126 27 590 603 890 136110 257
24 414 699 985 137076 184 432 533
63 81 711 828 67 72 138090 34 173
271 470 361 67 605 722 872 189180
254 340 58 450 541 656 87 140309
77 471 97 612 744 970 98 141135 304
427 39 540 869 923 142050 116 60
386 506 14 697 528 87 143314 41 98
456 765 903 14444079 135 36 385
412 34 731 47 63 848 923 151007 52
345 625 707 68 951 60 147077 101 3
132 328 52 513 866 957 146056 156
870 664 148037 41 886 512 636 90
792 854 958 68 149155 366 411 19
155 94 608 89 868 67 150000 70 211
3652 501 72 96 771 820 72 151151
1227 388 434 42 72 90 550 619 60 806
948 152019 51 77 178 321 401 651
784 807 56 965 93 153096 163 230
86 381 420 49 37 56 810 17 983
154003 55 45 137 244 66 905 13 33
423 47 82 83 456 651 819 21 155082
95 122 309 85 434 68 699 822 54
94 974 156053 183 419 40 518 26 600
3 836 39 157070 125 261 403 5 788
835 158178 229 24 31 428 555 807
961 159019 208 53 482 708 865 979

80008 140 221 407 58 74 535 72
630 961 81078 110 81 95 408 500
57 711 808 62 82024 69 138 54 311
540 634 760 85 886 83023 25 100
83 278 325 89 94 484 541 56 798
845 923 84079 107 26 82 279 812
17 476 546 615 44 710 69 800 12
917 20 85093 108 92 663 657 93
704 86096 221 46 58 862 54 546
762 839 58 60 86 931 87024 96 288
623 70 71 707 41 846 79 958 83019
197 162 84 284 315 442 582 664
728 837 911 89206 366 592 723 522
981 46.

49311 40 50014 53 282 354 82 756 76
619 743 961 51014 321 90 823 81
52095 479 85 53329 600 762 929 36
66 54132 395 681 717 98 840 55030
567 774 56185 377 82 86 667 97 983
90 57496 586 58482 642 761 863 59159
235 325 630 60026 91 96 494 564
61009 37 40 354 629 842 944 52053
221 321 439 634 68019 286 301 64109
963 95823 772 66661 722 44 879
829 67106 77 584 635 79 702 952
58080 542 712 69012 57 176 96 264
478 732 70213 552 59 606 711 829 95
71257 58 880 588 624 834 88 936
72467 691 943 73220 522 88 599 724
37 805 74050 163 238 560 624 60

75055 261 491 514 76234 876 77002
184 414 26 71 897 78030 709 79068
156 694 785 80082 185 826 484 733
71 81089 135 989 82066 74 76 219 14
319 415 936 83501 20 77 852 84085
248 82 473 574 85040 212 25 36 404
86203 13 15 28 304 610 768 967 91
97109 409 898 88013 239 421 74 532
721 33 89508 542 823 921 90583 92
91282 88 675 760 816 92089 355 93109
41 756 721 23 977 94232 608 707
95575 99 631 728 98 96118 970 97521
735 98197 532 889 99039 247 53 826
748 886 100131 687 717 865 101547
85 766 102548 639 805 33 103019 49
409 14 10 96 986 104251 57 408 517
96

105259 438 56 970 106598 615 984
48 107036 652 108471 981 109209
359 409 29 54 109073 127 914 111252
71 79 367 475 76 603 720 918 69
912003 153 406 733 113148 291 359
670 718 114027 636 94 115038 570
858 910 25 116208 91 310 60 713
949 76 119120 282 612 858 120290
548 800 917 121118 285 495 657 877
29 122036 629 123299 601 851 124334
483 743 88 126059 63 273 559 783 906
13 126581 682 735 59 851 70 127002
83 155 227 836 126169 329 80 870
900 4 56 129231 88 412 534 35 694
736 130254 159 263 355 851 131256
71 663 132154 648 786 900 30 133010
20 92 235 322 63 134326 891 135716
134037 434 542 729 137214 631 288
142716 969 138040 102 296 311 28
529 55 899 138965 751 979

140179 96 245 486 580 763 141092
187 284 358 448 833 142083 175 221
74 303 530 899 942 143275 389 52 71
777 144027 518 76 659 785 858 909 30
71 145289 448 72 574 724 816 146293
147216 805 20 148483 758 842 149207
841 495 739 874

150372 579 729 810 31 36 151375
404 743 152072 76 187 266 418 782
864 158182 293 397 469 519 786
154005 759 155201 591 871 711 813
156108 856 157445 67 814 919 158414
159112 2663 486 527 909

58 28445 761 977 29079 169 405
623 30559 81309 608 99 914 32768
816 78 83004 278 428 616 34316
80 31 903 35108 246 71 811 421
723 861 36289 668 781 820 36
87212 25 376 529 70 679 867 88223
923 39456 525 68 717 919 52 91.

40009 463 608 56 758 41104 821
42557 866 48590 608 719 817
44545 45023 96 141: 480 774 76
849 943 46262 474 555 968 47025
402 48057 84 91 362 95 964 49038
422 58 553 719 89 50077 247 51
54 403 59 766 97 51388 640 882
52009 234 439 508 651 59 748 958
58348 999 54157 630 54 804 41
55188 360 56070 278 403 505 842
57023 186 461 788 862 75 58281
358 925 59373 662 739 98 821
60033 442 565 89 649 71 753 855
91 61294 413 89 517 600 718 968
62862 72 587 815 35 95 947 70
63115 393 411 543 852 926 64049
448 533 36 81 697 865 80 65318
440 82 619 69 98 66062 117 717
947 87179 81 296 651 55 789 819
968 68145 379 841 69023 80 880
685 70087 429 606 58 764 78 71000
244 317 509 903 72592 683 864
73070 212 53 74149 562 87 622 926
75848 423 633 76452 666 728 835
77260 63 672 890 73072 170 92 48
829 79163 285 93 432 815.

80046 755 800 81041 124 87 653
89 778 897 82279 545 83027 40 525
636 67 814 96 84094 602 716 810
971 85075 284 486 508 655 86151
12 236 588 787 87085 696 319
83002 139 89084 214 90198 439
615 947 69 91410 698 746 75 89
950 92153 352 692 823 82 93279
330 453 638 746 94318 80 429 514
60 702 40 95083 128 390 88 905 54
85 96064 349 97166 63 878 98415
41 571 772 84 945 99382 83 421 500
965 100396 401 620 101645 746 52
888 924 38 59 102117 495 877
103021 23 428 905 104216 866 685
900 105126 32 590 741 81 955
106128 64 82 621 986 107126 54 379
975 92 106969 109125 325 26 916
505 64 96 712 78 869 907.

110014 142 362 90 776 111005 615
112634 95 355 71 441 681 438 43
113216 406 619 40 114063 115 566
764 801 603 115048 329 116014 102
64 571 619 117275 482 65 516 714 960
118078 99 126 373 440 691 119025 95
120057 109 229 431 729 66 121072
411 62 823 886 122020 123319 410 93
520 35 890 97 124001 438 764 839
96 125018 114 229 574 126125 236 98
890 813 127020 468 738 56 932 128044
60 134 237 52 304 589 129294
6355 902

130198 250 494 615 770 856 181049
127 94 500 763 132190 240 79 301 53
619 711 133018 135 232 399 526 39
718 134439 135283 503 627 136142
366 823 923 137126 85 541 610 39 798
138066 645 93 773 139587 624 872

140322 36 44 51 84 559 758 141056
981 142391 501 82 653 826 143009
78 144 98 621 735 88 321 144420 876
932 145257 86 456 688 711 146426 833
69 935 88 147632 74 898 148138 89
460 75 523 95 731 149089 117 73 258
358 450 510 732 837 921

150022 72 404 63 74 99 791 151154
259 305 22 87 714 152079 601 709 977
153193 224 390 457 647 154119 92 509
29 751 155062 187 383 457 670 862
156011 82 305 804 953 157211 752
807 156063 394 452 159069 253 345
496 940

Ostateczny skład Polski na mecz z Jugosławią

W niedzielnym meczu piłkarzskim przeciwko Jugosławii w Warszawie drużyna Polski wystąpi w następującym składzie:

Małysi, Szczepaniak, Galecki, Góra, Piec II, Dytko, Piec I, Piątek, Korbas, Wilimowski, Wodarz.

Rezerwa: Rudnicki, Michalski, Nyc, Kniota, Wostal.

Piłkarze jugosłowiańscy przyjadą do Warszawy we czwartek wieczorem o godz. 23.

Tegoroczne wyniki drużyny jugosłowiańskiej w meczach między państwowych były następujące:

Z Polską 0:1 w Białogrodzie, z Italią 0:4 w Genui, z Belgią 2:2 w Brukseli, z Czechosłowacją 1:3 w Zagrzebiu, z Rumunią 1:0, 1:1.

Motocyklowy Grand Prix Polski

W nadchodzącą niedzielę pod protektoratem Pana Prezydenta R. P. prof. dr. Ignacego Mościckiego i na polecenie Polskiego Związku Motocyklowego odbędą się międzynarodowe wyścigi motocyklowe pod nazwą „Grand Prix Polski”.

Zawody rozegrane będą na Biełanach, a startować może każdy kierowca posiadający międzynarodową licencję sportową. Motocykle podzielono na następujące klasy:

- A) do 250 cm. — senjorzy na 30 okrążeń, juniorzy na 28 okr.
- B) do 350 cm. senjorzy na 30 okrążeń, juniorzy na 28 okr.
- C) Ponad 350 cm. senjorzy na 30 okrążeń, juniorzy na 28 okr.

Start z zgaszonymi silnikami nastąpi punktualnie o godz. 11 dla klasy C., o 11.01, dla klasy B. i 11.02 dla klasy A. Dla odróżnienia każda klasa zawodników będzie miała inny kolor kasków ochronnych, a juniorzy mieć będą nad to biały pas przez środek kasku.

Długość jednego okrążenia wynosi 7,835 km. Wyścig odbędzie się na trasie zamkniętej t. j. wolnej od wszelkiego ruchu tak pieszego jak i kołowego.

KPW Bydgoszcz o wadzw w tabeli wioślarskiej

W tegorocznej tabeli wioślarskiej, opartej na wynikach regat międzyklubowych, prowadzi KPW Bydgoszcz 438,5 pkt.

Dalsze miejsca zajmują: 2) AZS — Poznań 343,5 pkt., 3) GRV Grudziądz 226,5 pkt., 4) Warsz. T. W. 210 pkt., 5) AZS Warszawa 196 pkt., 6) Frithof Bydgoszcz 180,5 pkt., 7) Bydgoskie T. W. 161 pkt., 8) PKS Bydgoszcz 154,5 pkt., 9) Wisła Grudziądz 148,5 pkt., 10) AZS Kraków 123 pkt.

KRAKÓW Termin powtórzonego meczu ligowego Cracovia — Polonia nie został jeszcze ustalony. Kluby uzgodniły wprowadzić termin 6 listopada, jednak termin ten nie został akceptowany przez Ligę, gdyż przypada na okres już po zakończeniu rozgrywek ligowych (30 października).

BRUKSELA. W szwedzowym biegu kolarzskim, rozegranym na dystansie 75 km. Tineques (półn. Francja) — zwycięstwo odniósł młody kolarz emigracyjny Rajkowski, bijąc 22-ch przeciwników francuskich.

O zwycięstwie Rajkowskiego mówić dowal finisz, na którym Polak wykazał duże zdolności sprinterskie. BIAŁOGRÓD. W Zagrzebiu odbył się mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Zagrzebia i Budapesztu. Zwyciężyła drużyna Zagrzebia 6:1.

ZURICH. Malcolm Campbell ustanowił nowy rekord świata szybkości motorowej na wodzie. Poprzedni rekord światowy należał do tego samego kierowcy i wynosił 208,40 km. na godz.

Nowy rekord, ustanowiony przez Campbella wynosi 210,78 km.

OSŁO. Lekkoatleta norweski Sörkie uzyskał w rancie dyskiem na treningu fantastyczny wynik 54,83 mtr. Wynik ten lepszy jest o 173 cm. od aktualnego rekordu świata, będącego w posiadaniu Niemca Schrödera.

Wymieniony wyżej wynik nie będzie rzecz prosta, uznany za oficjalny z powodu braku dopełnienia przepisów formalnych.

Wieczór Mickiewiczowski w Nowogródku

Występ zespołu wileńskiego

Jak pisaliśmy zespół wileńskiego Teatru Miejskiego wzięły udział w „Dniach Mickiewiczowskich” w Nowogródku, występując z wieczorem artystycznym w dniu 16 b. m. Tytuł wieczoru brzmi: „Pieśń o Nowogródku”.

Informujemy się u dyr. d-ra Kiełanowskiego na temat tego wieczoru.

— Chodziło tu — mówi dr. Kiełanowski — by w szeregu obrazów wskazać, jak miłość do kraju oddziaływała na twórczość poety na obczyźnie, oraz wydobyc w formie scenicznej te momenty uczuciowe, które się wiążą z jego młodością, z Nowogródkiem i okolicą.

Na całość tego przedstawienia złożyły się inscenizacje utworów Mickiewicza, część recytatorska oraz fragmenty z „Dziadów”.

— W jakiej kolejności? — Wieczór rozpoczął się recytacją wiersza o Nowogródku Kazimierza Wierzyńskiego przez P. Z. Blichowicza. Następnie szła inscenizacja „Kurahnek Maryli” w wykonaniu aktorów: M. Korwin, N. Sierskiej, Z. Słazkiej, Z. Blichowicza i A. Żulińskiego.

Z kolei nastąpiła inscenizacja epilogu „Pana Tadeusza”, najświeższej może oddająca tęsknotę Wieszczka za krajem rodzinnym. Postać Mickiewicza kreował reż. Nowosad. Pierwszą część wieczoru zakończyła zbiorowa recytacja „Ody do młodości”.

Część drugą wypełniły fragmenty „Dziadów”, opiewające ból i rozpacz po stracie Maryli, w wykonaniu H. Buyno, M. Łęskiej, A. Łodzińskiego, W. Burzyńskiego i L. Wołłejki. Ilustrację muzyczną do całego wieczoru skomponował A. Żuliński, oprawę plastyczną Jan i Kamila Golusowie. Całe przedstawienie wyreżyserowali i opracowali scenicznie reżyserowie Ziemiowit Karpiniak i Zbigniew Nowosad.

— Czy zespół odegrał tylko jedno przedstawienie? — Były dwa przedstawienia. Jedno dla młodzieży szkolnej, a drugie dla szerszej publiczności.

— Czy publiczność dopisała? — Tak. Sala była wypełniona po brzegi, a wykonawców oklaskiwano bardzo gorąco. Wypada do dać, że na sali obecne były wnuczka i prawnuczka Maryli Wereszczakówny.

Notując z przyjemnością te szczegóły w wszechmiar udanego pierwszego „wypadu” teatralnego zespołu wileńskiego na prowinancję, wyrażamy żal, że nie jest nam dane zobaczyć w Wilnie tak interesujące i pomysłowo skonstruowanego wieczoru ku ucieszeniu poety.

Wczorajszy wiec w sprawie Śląska Zaolzańskiego

WILNO. Odbył się wczoraj w Wilnie wielki wiec manifestacyjny pod hasłem: „Śląsk Zaolzański musi być włączony do Polski”.

Duży plac przy ul. Orzeszkowej szalenie wypełnił wielotysięczny tłum, składający się z szerokich warstw społeczeństwa wileńskiego bez względu na przynależność organizacyjną i poglądy polityczne. Również ulice przyległe do placu zajmowała przybywająca publiczność.

Wokół trybuny ustawili się licznie przybyłe z transparentami organizacje. W kilku miejscach na placu zainstalowano potężne megafony, a fragmenty z przebiegu wiecu były transmitowane przez rozgłośnie wileńską polskiego radia.

Wiec zagał dyrektor Barański. Następny mówca p. Stubiedo zwrócił się do zebranych ze słowami: „karnie stoimy w szeregu zbiorowej pracy ku chwale Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, czerpiąc siły i myśli twórcze ze wskazań, pozostawionych w testamentie przez syna ziemi Wileńskiej Wielkiego Marszałka. Lecz szeregi nasze — niepełne. Oto nie widzimy wśród siebie braci z Olzy — oto w naszych trudach około budowy Ojczyzny brak ich rąk... ręce Polaków z Olzy wyciągają się do macierzy. My, nasze dionie podajemy naszym braciom, a jeśli zajdzie potrzeba — dionie zbrojne”.

Wśród niemiłkających oklasków mówca zwrócił się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i marszałka Smigłego Rydza, który zebrani powtórzyli. W tym momencie został odegrany hymn narodowy.

Skończył redaktor Łochtin przypomniał zebrany historię zagrabienia Śląska Cieszyńskiego przez Czechów oraz 20-letnie zmagania Polaków za Olzą z uciskiem czeskim.

Spisy wyborców do Senatu

WILNO. — Spisy wyborców do Senatu prowadzi w Wilnie Starostwo Grodzkie.

Do spisu włączają się ci, którym w przeddzień zarządzenia wyborów do izb ustawodawczych służy prawo wybierania do Senatu.

Prawo wybierania do Senatu w myśl przepisów ordynacji wyborczej nie służy obywatelom, którzy przed dniem zarządzenia wyborów do izb ustawodawczych nie ukończyli lat 30, a także obywatelom, nie mającym prawa wybierania do Sejmu.

Mając prawo wybierania do Senatu z tytułu zawłagi osób tej lub z tytułu wykazania będą włączani do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje.

Celem wpisania się na listy wyborców do Senatu należy zgłaszać się z dokumentami, stwierdzającymi uprawniające do głosowania do Senatu do biura spisu wyborców do Senatu w Starostwie Grodzkim w godzinach urzędowych.

Karłowicka woda Mühlbrunn zaleca przez lekarzy do kuracji domowej przy cukrzycy.

LIDA INWESTUJE SIĘ

LIDA. Zarząd Miejski w Lidzie przystąpił do realizowania projektów zaopatrzenia miasta w wodociąg i kanalizację. Po skanalizowaniu kilku ulic w dzielnicy Wygon oraz części ul. mjr. Mackiewicza i 3-go Maja, roboty kanalizacyjne przeniesiono na ul. Zamkową, gdyż po regulacji okazało się, że w pobliżu mostu na Lidzkiej w czasie większych burz deszczowych woda przedostaje się z jezdnii do mieszkań przyległych domów. Skanalizowanie ulicy Zamkowej zabezpieczy wody przedostające się z jezdnii do mieszkań przyległych domów. Skanalizowanie ulicy Zamkowej zabezpieczy wody przedostające się z jezdnii do mieszkań przyległych domów.

Wyświetlany w dodatkach propagandowy film Ubezpieczalni Społecznej o pozytywnych skutkach obnosach wyemerynkowych, jest zaprzeczeniem elementarnych zasad propagandy. Żeby wykazać szkodliwy wpływ obnosów, jak ich uczestnicy lamia nogi na nartach. To zapewne jest głębsza idea, zmierzająca do powstrzymania nabywania wielkiego napływu kandydatów do obnosów Ubezpieczalni, która wszak ma ważniejsze cele i wydatki, np. na luksusowe domy biurowe i smakowite leki a la aqua de pompa destilata.

Tad. O.

W życiu narodu, kiedy naród musi być jedną myślą, jedną wolą i jedną ręką i że taki właśnie moment jest obecnie. Żądanie, że Śląsk Zaolzański musi być w Polsce, powinno stać się faktem.

W imieniu robotników wileńskich przemawiał pan Kossaczewski, który podkreślił, że polscy robotnicy i górnicy w Karwinie pierwsi rozpoczęli walkę o przyłączenie tych ziem do Polski. Niech głos dalekiego Wilna dobiegnie naszych braci. „Wytwajcie w walce o słuszną sprawę wspólną ojczyznę”.

Ostatni przemawiał p. Bortnowski jako przedstawiciel młodzieży. Przemówienia wszystkich mówców były przerywane okrzykami „Niech żyją Polacy za Olzą”, „niech żyje nasza armia”, „przez z komunizmem czeskim”, „ziemia zaolzańska musi być przyłączona do macierzy” i t.p. Na zakończenie wiecu prezes

Zebranie przedstawicieli org. akademickich w sprawie Polaków za Olzą

WILNO. — W dniu dzisiejszym o godz. 17.30 odbędzie się w lokalu Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej U.S.B. (Wielka 24) zebranie przedstawicieli organizacji akademickich, zwołane przez P.A.Z.Z.M. „Liga”

celem zajęcia stanowiska w sprawie Śląska Zaolzańskiego. Przedstawiciele poszczególnych organizacji proszeni są o przybycie bez specjalnych zaproszeń.

Manifestacje młodzieży narodowej

WILNO. — Bezpośrednio po wiecu na Pl. Orzeszkowej, na ul. Mickiewicza odbyła się manifestacja młodzieży narodowej. Liczne grupy przeciągnęły ul. Zamkową i Wielką w stronę Ratu-

szczyńskiego oddziału Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej, red. Ostrowski, odczytał rezolucję, w której zebrani na wiecu zwracają się do rządu z wezwaniem, aby dołożył wszystkich sił, by w tej przełomowej chwili Śląsk Zaolzański został włączony do Polski.

Mieszkańcy Wilna przesyłają z północnego krańca Polski pozdrowienia rodakom zaolzańskim i wyrażają wiarę, że już dni najbliższe przyniosą im radość wspólnego z nami państwowego bytowania.

Rezolucję przyjęli zebrani niemiłkącymi okrzykami i oklaskami.

Zamykając wiec manifestacyjny, dyrektor Barański powiedział, że w tej sprawie dotychczas miało głos społeczeństwo, teraz ma Rząd Rzeczypospolitej, a jeśli gdzie potrzeba, to głos będzie miał nasza armia. Na zakończenie zebrani odśpiewali hymn narodowy.

W dzielnicy żydowskiej wznoszono okrzyki antysemityczne.

Szaleniec zabił żonę i córkę

NIESWIEZ. Mieszkaniec Horodzieja Górnego, rolnik Adam Kijko, lat 50, wskutek nadmiernego spożycia alkoholu popadł w szaleń i zaczął demolować mieszkania. W pewnym momencie chwycił duży masarski nóż, przebił nim śpiącą na łóżku własną córkę a następnie popędził wśród nocy na ulicę za uciekającą żoną, która przez rażliwość wołała pomocy. Zanim sąsiedzi zdążyli przybyć na ratunek Kijko dopędził żonę i zabił ją uderzeniem noża. Sąsiedzi z trudem obezwładnili mordercę i oddali w ręce policji.

Wilnianin — wynalazca samolotu pedałowego i silnika bez skrzynki biegów

WILNO. — Znanne jest powstanie poruszenia, jakie wywołał rewelacyjny wynalazek Wilnianina p. Kazim. o. rza Rolki. Wynalazek ów, w formie udoskonalonego silnika samochodowego wystawiony na ostatniej wystawie w Poznaniu, zdumiał najznakomitszych konstruktorów i inżynierów.

W związku z tem zwróciliśmy się do p. Rolki, by zechciał opowiedzieć o swej pracy, tak bogatej w wyniki.

P. Kazimierz Rolka pochodził z Wotyńska. Do Wilna przyjechał w 1920 roku. — Już jako małego chłopca, mówi p. Rolka dręczyła mnie nieustannie myśl, dlaczego to człowiek nie może wznosić się w powietrze tak swobodnie, jak ptaki. Początkowo jednak, nie zagościło się wcale na to, że będę pracował nad spełnieniem tych rojeń dziecińczych.

Po ukończeniu szkoły zestawiłem zadowym budowniczym otarty kołecelny. Założyłem też własny zakład. Tak przetrwałem kilka lat, odrywając się jednak często od warsztatu pracy, by majstrować nad aparatami, które „chciałyby” wznosić się pionowo w powietrze.

— Czy utrwalił pan sobie pracę, posługując się jakimiś specjalnymi naukowymi? — Tak! Dużą pomoc oddały mi książki przyrodnicze. Ja chciałem latać tak, jak latają ptaki, — więc musiałem je poznać dobrze.

— Kiedy rozpoczął pan systematyczną pracę? — W roku 1930 rozpocząłem badania i obserwacje lotów ptaków i owadów. Chodziło mi o schwylenie drogi ruchów, które w czasie lotów wykonują zwierzęta i ptaki; owad. Podchorodłem do obserwacji z myślą pobraną z dzieł, że ruch ten jest osłonięty.

— Jak przeprowadził pan swe badania? — Badania swoje przeprowadziłem w elementarnym pokoju, dopuszczając do niego przez mały otwór promień światła. Następnie za pomocą zapalniczki licznymi cząstkami kurzu, umieszczając zawieszony na ncie chrząszcza, nie pozbawionego możliwości rozwinięcia skrzydeł. Wówczas zauważyłem, że chrząszcze cienkimi strzydelkami strąca kurz osiadły na skrzydłach grubych. Było to najlepszym dowodem na to, że leci on, wykorzystując rozrzedzenie powietrza, spowodowane ru-

chem strzydełek.

Nie zwlekając chwili, przystąpiłem do budowy samolotu, któryby leciał na zasadach lotu chrząszcza.

Pierwsze próby na zbudowanym aparacie całkowicie zawiodły. Dopiero po ulepszeniach i poprawkach konstrukcji, na próbie w roku 1933 w okolicach Kalwarii, udało mi się przelecieć 200 m. na wys. 5 metr.

W roku 1935 odbyłem trzecią i ostatnią próbę „latającego roweru” i przeleciałem około 4 km.

Tak dobre wyniki upewniły mnie, że człowiek może wykorzystywać siłę mięśni na wzniesienie się w powietrze i naturalnym przekonaniu, że chwila ta nie jest daleka.

— A jak pan przeszedł do budowy silnika wystawionego na wystawie poznańskiej? — Uwagę moją na ten temat zwróciła notatka w prasie donosząca, że szereg inżynierów robi próby celem zmiany konstrukcji silnika; wyeliminowania wału korbowego, korby, tłoków...

Zaczętem więc zastanawiać się nad możliwościami i po obliczeniach do szedłem do wniosku, że można cel ten uzyskać, przez wyzyskanie energii bezpośrednio na ruch obrotowy. Wówczas silnik nie będzie miał martwych punktów, będzie wydajniejszy, tańszy i będzie mógł pracować bezszereści.

— Czy udało się panu? — Za sumę 100 zł zbudowałem silnik o sile 4 H.P. Gdy wynalazek został zbudowany przez komisję i uzany za rewelacyjny — opatentowałem go i wystawiłem w roku bieżącym w Poznaniu w dziale wynalazków.

— O ile powieci silnik obniża koszty samochodu? — Należy się spodziewać, że samochód kosztujący dotychczas 4 — 5 tys. zł. po zastosowaniu mego silnika będzie kosztował 1 i pół — 2 tysiące.

JÓZEF KOŁACZYŃSKI

Starszy Kontroler D.O.K.P. w Wilnie
opatrzony św. Sakramentami zasnął w Panu dnia 20 września 1938 r. w wieku lat 51.

Narodził się żałobne za duszę Zmarłego odbędzie się dn. 22 września b. r. o godzinie 8 m. 30 w kościele N. Serca Jezusowego, pocem nastąpi pogrzeb na cmentarzu po-Bernardyńskim.

O tej bolesnej stracie zawiadamia pogrążona w głębokim smutku **ZONA.**

Wynik zbiórki ulicznej na niewidomych

Po obliczeniu zawartości wszystkich puszek, stwierdzono w łącznej sumie kwotę 1748 zł. 73 gr. (tysiąc siedemset czterdzieści osiem złotych 73 gr.). Połowę powyższej sumy w kwocie 874 zł. 37 gr. (osiemset siedemdziesiąt cztery złote 37 gr.) przekazano wileńskiemu Kuratorjum nad Ociemniałymi, druga połowa zostanie użyta na potrzeby niewidomych, zostających pod opieką Tow. Opieki nad Ociemniałymi w Laskach i oddziału tego Towarzystwa w Wilnie (Patronat). Szczegółowo sprawozdanie z całości kwesty zostanie podane do ogólnej wiadomości po zamknięciu rachunków.

Tow. Opieki nad Ociemniałymi wyraża najgorętszą wdzięczność wszystkim, którzy przyczynili się do tak pomyślnego przebiegu zbiórki, a w szczególności J.E. ks. Arcybiskupowi Metropolitalnemu Romualdowi Jałbrzykowskiemu, Przewodniczącemu Kurji Metropolitalnej oraz Przewodniczącemu Duchowieństwu, również Władzom Rządowym i Samorządowym.

Najserdeczniej dziękujemy prasie za tak gorliwą propagandę sprawy niewidomych, za pomoc zaś w pracy zbiorczej dziękujemy organizacjom katolickim, przedewszystkiem Juventus Christiana, która z ogromną ofiarnością i oddaniem ponosiła wszelkie trudności pracy biurowej, organizacyjnej i kwestarskiej, następnie Stowarzyszenie Pań św. Wincentego a Paulo, które wydatnie przyczyniło się do obadzenia punktów kwestarskich, także poszczególnym kołom Akcji Katolickiej, Sodalicji Ostrobramskiej i innym Sodalicjom, wszystkim ludziom przyjaznym i życzliwym, od których tak wiele doznaliśmy pomocy, wszystkim emfirodawcom, ponadto zaś wszystkim kim, którzy opiekowali się kwestą przez swe modlitwy.

S. Marja Krzysztofa Umiastowska deleg. Tow. Opieki nad Ociemniałymi

Przy schorzeniach dróg moczowych i gruźlicy krokowej codziennie stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa, umożliwia obfitą i łatwą wypróżnienie i dobre trawienie - szklanka rano na czczo. Zap. się lek.

Zjazd lekarzy

WILNO. W dniach 23 i 24 b. m. odbędzie się w Głębokim doroczny sprawozdawczy zjazd lekarzy powiatowych województwa wileńskiego. W zjeździe wezmą również udział delegaci Ministerstwa Opieki Społecznej oraz Urzędu Wojewódzkiego Wileńskiego.

Zakończony rezerwista zastrzelił się w hotelu w Grodnie

GRODNO. — W jednym z hoteli grodzieńskich rozegrał się krwawy dramat. Przed paru dniami przybyła do Grodna i zamieszkała w hotelu elegancka mieszkanka Tarnowa, Helena Szczerakówna. Odwiedził ją w towarzystwie swoich kolegów 26-letni Piotr Bekiesz. Po wspólnej kolacji, którą spożyto w zupełnej harmonii, Bekiesz opuścił nagłe pokój. W pewnym momencie na korytarzu rozległ się huk dwóch strzałów rewolwerowych. Gdy uczestnicy kolacji wybiegli z pokoju, zauważyli leżącego w klatce drzwi Piotra Bekiesza, dającego już bardzo słabe oznaki życia.

Jak się wyjaśniło, denat odbywał niedawno ćwiczenia wojskowe w Tarnowie. Tam poznał Szczerakównę i zakochał się w niej. Krytycznego dnia Szczerakówna przyszła do rodziców Bekiesza, mieszkających w Grodnie, którzy jej nie przyjęli, chcąc w ten sposób wyrazić swój stanowczy sprzeciw co do małżeństwa syna.

Bekiesz tak się przejął tą sprawą, że pod wpływem alkoholu pozbawił się życia.

POSIEDZENIE KOMITETU BUDOWY POMNIKA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO W WILNIE

WILNO. PAT. W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie pod przewodnictwem prof. dr. Staniewicza.

Uchwały tego posiedzenia zostaną podane do publicznej wiadomości w najbliższych dniach po ostatecznym opracowaniu szczegółów przez wyłonioną przez komitet komisję ścisłą.

Za troskliwą opieką lekarską, za okazanie dużej serca w czasie choroby Kochanemu mojemu Przejacielowi Dr. Czesławowi Telidze — gorąco dziękuję — profesorowi Orłowskiemu, profesorowi Micheidzie, docentowi Bagirskiemu, pp. lekarzom Odyńcowi, Bublejowi, Girszowiczowi, Jakubowskiemu, oraz panu magistrowi Szantyrówi. **Ppufk. Jan Kopeć.**

BILETY WSTĘPU NA TARGI POŁNOONE

Cena biletu wstępu na Targi Północne jest najtańsza w Polsce:

Normalny bilet wstępu	80 gr.
Wycieczkowy	50 „
Ulgowy dla uczniów szkół powszechnych i średnich oraz dzieci do 12 lat	40 „
Dla wojskowych	40 „
Młodzież szkolna biorąca udział w wycieczkach, organizowanych przez szkoły po	25 „

GODZINY OTWARCIA TARGÓW POŁNOONNYCH

Pawilony wystawowe Targów Północnych czynne są od godz. 10 rano do 8 wieczór. Wesołe miasteczko oraz Luna Park na terenie Targów w dniu powszednie w godzinach 15—22 i w niedziele 10—22. Ceny na poszczególne imprezy Luna Parku: 10—25 gr. Wycieczki płać ceny ulgowe.

Prawdziwa „złota jesień”!

CZYLI ROZMÓWKA PAN O POGODZIE

— Dzień dobry pan! Co za śliczna pogoda? Prawdziwa złota jesień! Nieprawdaż? A już myślałem że się nie poprawi!

— A tak! Pierwszy tydzień września był wprawdzie ładny, ale potem pogoda fatalnie się popsuła: wciąż deszcz i deszcz, wilgoć, chmury, ślota! Później zaś dni były słoneczne ale zimne — niczym w październiku! Dopiero od niedzieli powietrze zdaje się odświeżać!

— Wczoraj to było tak gorąco, że można było nawet opałać się!

— E, przesada, pan! Któżby się tam opałał we wrześniu?

— No oczywiście, że nie w kostiumie na plażę bo na to już za zimno, ale zapewniam pania, że jak wczoraj chłodziłem w godzinach południowych na dłuższy spacer do parku Zakretowego, to słoneczko tak przypiekło, że po powrocie do domu zajrzałem do lustra, wyraźnie zauważyłem że twarz mi się ponownie zlekka opałała!

— No, no! Ktoby to pomyślał? We wrześniu! Nadzwyczajnie!

— Niech się pan, wybierze gdzie z mną, na Belmont, na Karolinki, lub choćby na Altarz, to może się i pani opała! Trzeba korzystać z ostatnich ciepłych dni!

— Owszem, bardzo chętnie! Tylko że niewiadomo czy długo potrwa ta piękna pogoda? Może się znów zepsuje?

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
FRONI, RATUJE. ZAPISZ SIĘ
NA CZŁONKA POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

Winiak Markotny.

NA FILMOWEJ TAŚMIE

„MARCO POLO”

„HELJOS”

Przygody wielkiego podróżnika z XIII wieku warte są lepszemu filmowi, niż jakim nas uczęszcza Ameryka. W najważnym i obliczeniowym dośrodku artystycznym gust scenarzysty, znalazł się miejsce na romans sensacyjny, podniecającą bójkę na noże i inne akcje, a w górnym filmów obojętne, ale prawie bez śladu przeszło to wszystko, co stanowiło istotnie ciekawy materiał w takim filmie, to znaczy niezwykłość przygód Marco Polo na dalekim wschodzie. Wprawdzie s dużym nakładem kosztów s budowano dekoracje, ubrano mnóstwo statystów w stroje chińskie, ale to nie uratowało samej akcji. Słodka książeczka jest piękna, ale podziwiamy w niej tylko sympatyczną debiantkę Sigrid Gurie, nie zaś postać dramatu. Gary Cooper nie erze się dobrze w roli, bo nie wie, czy ma być człowiekiem średniowiecznym, czy też nowoczesnym awanturnikiem, smukającym gusa w chińskich zamieszkach. Spagetti, wroch i wędził oto wszystko, co pozostało w filmie z historii. Reszta wyleciała się w mózgu pana Arklio „de” czy „le” Mayo, reżysera filmu. Możliwym kiedyś nie było bawić na „Władcy świata”, gdzie ktoś, „Władca”, z kimś stał się walki o skarby zaginionych miast, ale film już pojechał naprzód i nie może przechrodził obiektywnie obok dokumentów, tembardziej, że pamiętniki i dzieła Marco Polo miały ponad sto wydań i już Kolumb nie gardził ich lekturą.

SAME RYSY
twary

nie decydują o urzędzie. Skóra zdrowa i świeża, cera delikatna, młodzieńcza, powabna o warkni pięknej całości. Obok pielęgnacji skóry, a świeżości i aksamitnej delikatności cery stanowi naturalny, idealnie miękki, nie zatykający porów, sporzadzony z cebulek lilii białej

huder ABARID

KRONIKA WILEŃSKA

CZWARTEK
Dzisiaj 22
Tomasza B.
jutro
Tekli

Wschód słońca o. 5.04
Zachód słońca o. 5.19

PROGNOZA POGODY
według specjalnych danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

do wieczora dnia 22 września 1938 r.
Pogoda słoneczna, ciepła i cicha.

DYŻURY APTEK

Dzisiaj w nocy dyżurują apteki Jundziła (Mickiewicza 33), Mańkowiec (Piłsudskiego 30), Chrościńskiego (Ostrobramska 25), Filemonowicza (Wielka 29), Pietkiewicza (Zarzecze 20).

Hotel „St. Georges”
w Wilnie
Pierwszorzędny.
Pokoje wygodne, ceny tańsze.
Telefony w pokojach.

Hotel Europejski
w Wilnie
pierwszorzędny, ceny przystępne.
Telefony w pokojach. Winda osobowa.

ZEBRANIA I ODCZYTY
— Wileńskie Koło Związku Bibliotekarzy Polskich. Dnia 29 września 1938 r. (czwartek) o godz. 19 w razie braku quorum o godz. 20 odbędzie się w Bibliotece Uniwersyteckiej nadzwyczajne walne zebranie członków (165 zebranie ogólne) z następującym porządkiem dziennym:
1) Wybór zastępcy delegata do Rady Związku Bibliotekarzy Polskich; 2) Wybór jednego członka Zarządu Koła; 3) Referat p. Mgr. Marii Popowskiej p. t. „Stan bibliotekarstwa na Węgrzech”; 4) Ze Związku Pań Domu. Dnia 23 września w piątek w lokalu Zamkowa 8-1, o godz. 5-7 odbędzie się pokaz kulinarny p. t. „Potrawy z jarzyn sezonowych”, wstęp dla członkiń i gości.
— Zarząd Związku Sybiraków po wiadomości, iż w dniu 25 września 38 r. o godz. 16 min. 30 w lokalu Związku Wilno ul. Św. Anny 2 odbędzie się informacyjne zebranie członków Okręgu Wileńskiego. Na zebraniu tym poruszone będą aktualne sprawy związku oraz sprawa udziału w Walnym Zjeździe Sybiraków mającym się odbyć w Warszawie w dnach 2 i 3 października b.r. Zjazd ten będzie połączony z uroczystościami wudziestolecia powstania 5 Dywizji Syberyjskiej W.P. oraz dzięciololecia istnienia organizacji.

NAUKA
— „Instytut Germanistyki” — Zamkowa 10 nauka języka niem. Oplata miesięczna: 4 zł. (3 lekcje tyg.); 6 zł. (6 lekcji); 9 zł. (12 lekcji); 10,50 (18 lekcji tygodniowo).
— Pracownia Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Krawieckiego w Wilnie przy ul. Królówkiej 8 (ogród po-Bernardynski) wznowiła przyjmowanie zamówień z zakresu krawieczyny damskiej. Suknie sportowe, wizytowe, wieczorowe komplety i t.p. Wykonanie szybkie i wykwintne. Ceny niższe. Przygotowane modele na sezon jesienny, zimowy i karnewalowy, oraz najlepsze żurnale francuskie.

ROZNE
— Komitet Rodzicielski Szkoły Pow. szachnej Nr. 27 składa serdeczne podziękowanie dowódcy 1 p.p. leg. i 3 p.a.c. za opiekę nad biednymi dziećmi szkoły. 4355—2704
— Teatr Mejski na Pohulanie. — Dzisiaj w czwartek dn. 22 września, powtórzenie oryginalnej sztuki Jerzego Koszowskiego „TEKLA” w opracowaniu reżyserskim D-ra Leopolda Pobóg-Kielanowskiego. Sztuka ta daje obraz współczesnej wsi polskiej, niesfalszowany tańm sentymentem, ale mówiący całą prawdę dzisiejszej rzeczywistości, wiejskiej. W roach głównych p.p.: Wa-

lenty na Aleksandrowicz (Tekla), Wanda Szczepańska, Juliusz Balucki, Władysław Ilcewicz, Stanisław Jaśkiewicz, Ludwik Tatarski. Oprawa plastyczna — Jana i Kamila Gośwów. Początek o godz. 20-21. Ceny popularne — od 0,25 gr. do 2,00.
— Niedzielnia popołudniówka! — W niedzielę dn. 25 września o godz. 16-17 — popołudniówka sztuk: „TEKLA” po cenach popularnych. Obsada premjeterowa.
— „Wyzwolenie” — Wypisńskiego najbłyszczą premjeter Teatru Miejskiego! — Najbliższą premjeter będzie „Wyzwolenie” Stanisława Wyspiańskiego. Próby pod reżyserją D-ra Leopolda Pobóg-Kielanowskiego są w pełnym toku. Będzie to zupełnie nowe ujęcie wizji genialnego Poety, oglądanej oczyma współczesnego Polaka. Inscenizacja „Wyzwolenie” będzie miała na celu wydobycie aktualności tego utworu, dotąd niedocenionej i zapomnianej. W przedstawieniu będzie brał udział cały niemal zespół Teatru.
— TEATR MUZYCZNY „LUTNIA” Występy Janiny Kulczyckiej. — Ostatnie przedstawienie operetki „Bal w Sawoyu” — Dzisiaj świetna operetka Abrahama „Bal w Sawoyu” — ze względu na technicznych schodzi z repertuaru. Operetka ta zyskała zarówno dla swych wielkich watorów, jak również przez świetną grę artystów sukces ogromny.
— „Kwiat Hawaju” — Jutro „Kwiat Hawaju”, operetka pełna poezji i czaru wschodu o przepięknych melodjach.
— „Wesoła Wdówka” — W sobotę wchodzi na repertuar ulubiona i popularna operetka Lehara „Wesoła Wdówka” z Janiną Kulczycką w roli tytułowej, potem w roach głównych wystąpią Kwiatkowska, Szczawińska, K. Dembowska, A. Izykowska, L. Detkowska, K. Chorzewski, K. Wyrwicz - Wichrowski reżyser tej operetki. Baletmistrz J. Ciesielski przygotowuje nowe balety.

CO GRAJA W KINACH?
CASINO: „W cztery oczy”.
PAN: „Przygody Robin Hooda”.
MARS: — „As Kier”.
LUX: — „Ziemia błogosławiona”.
SWIATOWID: „Warszawska Cyfada”.
OGNISKO: „Heka”.
ADRIA: Wiezień królewski”.
JUTRZENKA: „Detektyw Hanka”.

Teatr „LUTNIA”
Dzisiaj
BAL W SAVOYU
Jutro
„KWIAK HAWAJU”

Co Oficerów Rezerwy i b. ochotników 13 Pułku Ułanów Wileńskich

W związku z organizacją Koła Oficerów Rezerwy i byłych Ochotników 13 pułku ułanów wileńskich Zarząd Koła usilnie prosi wszystkich oficerów rezerwy i byłych ochotników pułku z czasów wojny 1918 — 1920 roku o podanie swich adresów na ręce sekretarza ppor. rez. Stefana Wasilewskiego, Wilno, ul. Mickiewicza nr. 15 m. 25. Inne dzienniki przesłane są o przedruk.

KOMUNIKATY DLA OPIESZALYCH RADJOABONENTÓW
Ministerstwo Poczty i Telegrafów wydało zarządzenie o cofaniu kart

GIEŁDA ZBOŻOWO — TOWAROWA I LNIARSKA W WILNIE

Z DNIA 21 WRZEŚNIA 1938 R.

Ceny za towar standardowy wzgl. średniej jakości za 100 kg. w iandlu hurtowym, parytut wagon st. Włno. (Len za 1000 kg. f-co st. załad.)
Dostawa bieżąca, normalna taryfa przewoźna

Zyto I standard 14.75 15.25
Zyto II standard 14.25 14.75
Pszemica I standard 20.50 21.—
Pszemica II standard 19.50 20.—
Jęczmień III standard 14.50 15.—
Owies I standard 14.75 15.25
Gryka I standard 16.50 17.—
Gryka II standard 15.75 16.25

Mąka żytnia gat. I 0—50 % 29.50 30.25
Mąka żytnia gat. I 0—55 % 26.50 27.25
Mąka żytnia razowa 0—95 % 20.— 21.—
Mąka pszen. g. I 0—50 % 40.50 41.—
Mąka pszen. g. I-a 0—65 % 39.50 40.—
Mąka pszen. g. II 30—65 % 33.— 34.—
Mąka pszen. g. II-a 50—65 % 27.50 28.—
Mąka pszen. g. III 65—70 % 21.— 21.50

Otręby żytnie przemiatu standard. 8.— 8.50
Otręby pszen. średnie przemiatu stand. 10.— 10.50
Łub'n niebieski 10.25 11.25
Siemie lniane bez worka f-co wag. st. załad. 44.75 45.50
Len trzep. Wołożyn b. I sk. 216,50 1550— 1590.—
Len trzep. Traby b. SPK sk. 216,50 1550— 1590.—
Len trzepany. Miory b. I sk. 216,50 1370— 1410.—
Targ. mocz asort I-II 50-50 sk. 173,20 700.— 740.—

TEATR NA POHULANIE
MIEJSKI
Dzisiaj o godz. 20-lei.
„TEKLA”
Ceny popularne.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Z DNIA 21 WRZEŚNIA 1938 R.

DEWIZY: — Belgia 89.80 90.02 89.58
Berlin— 213.07 212.01; Gdańsk 100.25 99.75; — Amsterdam — 287.70 288.44
286.96; Kopenhaga — 114.55 114.85— 114.25; — Londyn 25.66 25.73 25.59; — Nowy Jork czek 531 1/2; 532 3/4; 530 1/4
Nowy Jork kabel— 531 3/4; 533 530 1/2; Oslo — 128.80 129.13 128.47; — Paryż —14.41 14.45 14.37; Praga — 18.29— 18.34 18.24; Sztokholm 132.30 132.64; 131.96; Zurych— 120.60 120.90 120.30; Włochy 28.05 27.91; — Helsinkfors — 11.36 11.30; Montreal— 530 1/2; 528; Te Aviv 25.73 25.59; Tendencja cokolwiek słabsza;

WALUTY: — Belg. belg. 90.02 89.55
Dolary amerykańskie— 531 528 1/2; Do lary kanadyjskie — 528 1/2; 526; — Floreny holenderskie 288.44 286.70; — Franki francuskie 14.45 14.35; — Franki szwajcarskie 120.90 120.10; — Funty angielskie 25.73; 25.57; Guldenvy gdańskie 100,25 99.75; Korony czeskie — 14.30 13.80; Korony duńskie 114.85; — 114.00; — Korony norweskie — 129.13 128.15; Korony szwedzkie 132.64 131.65
Liry włoskie 20.10 19.50; Marki fińskie 11.36 11.00; Marki srebrne 86,00 83,00
Tel Aviv 25.30 24.70;

AKCJE: — Bank Polski 122.50; — Zachodni 33.50; — Węglej 34.00 33.75 34.00; Lipjow 79.00 79.00; — Modrzejów 17.75; Norblin 90.00; Ostrowiec 60.00; Starachowice 41.50; 41.75; 41.00; Zyrardów 55.00 57.00; Tendencja mocniejsza;

PAPIERY PROC.: — 4 i pół Wew. netrzna 64.00; 3 proc. Inwestycyjna 1 emsja 81.00 serje 89.50; 3 proc. Inwestycyjna 2 emsja 82.00 serje 91.00; — 5 proc. Konwersyjna 67.00; 4 proc. Pre mii dolarowa 42.00; 4 proc. Konsolidacyjna 65.50; 4 i pół proc. Pozn. Ziem. serja 1— 62.50; 8 proc. Ziem. Do. Kupon 59.16; 4 i pół proc. Ziemskie serja p.ata 63.00 63.25 64.50 ost. drbne; — 5 proc. Warszawy stare 74.50 — 5 proc. Warszawy 1933 — 72.00 72.25; 5 proc. Łódz. 1933 — 64.00 64.25; Tendencja dla pożyczek mocniejsza idla listów, przeważnie utrzymana;

NOTATKI RADJOWE
W POGONI ZA PRZYGODĄ

Miłośnikom muzyki lżejszej polecamy wysłuchanie dzisiaj o godz. 19.30 koncertu rozrywkowego, nazwanego „W pogoni za przygodą”, którego bar dzo urozmaicony program wykonają: Orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szepepańskiego, zna na solistka Zofja Kroll, oraz zespół Salonowo - Jazzowy.

WARSZAWA
PIĄTEK, dnia 23 września 1938 r.

6,15 Pieśń; 6,20 Muzyka z płyt; — 6,45 Gimnastyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Koncert poranny; 8,00 Audycja dla szkół; 8,10 — 11,00 Przerwa; 11,00 „W takt muzyki” — por. muz. dia szkół powszechnych; 11,25 Muz. z płyt; 12,03 — Audycja południowa; 13,00 — 15,15 Przerwa; 15,15 „Mali radiolubiacze pracują społecznie”; — audycja dla dzieci; 15,35 Skrzynka ogólna 15,50 Wiadomości gospodarcze; 16,05 Muz. z płyt; 16,15 Aud. dla liceów: „Co to jest statystyka?” — odczyt; 16,35 Płyty; 16,45 Z międzynarodowych organizacji kobiecych — pog.; 17,00 Muzyka taneczna (płyty); — w przerwie — program na jutro; 18,00 Przegł. wydawnictw; 18,10 Recital skrzypcowy; 18,30 Powszechny Teatr Wyobraźni; „Wesołe księżatko” — słuch; 19,00 Piosenki i tańce białych i czarnych w USA — 19,20 Pog. aktualna; 19,30 W pogoni za przygodą — koncert rozrywkowy; — 20,35 Dziennik wieczorny; 20,45 Pogadanka aktualna; 20,50 Audycja dla wsi. 21,02 „Arleżanka” — opera w 5-ciu aktach Francesco Cilea. — W przerwie l-szej ok. godz. 21,25 — Wiadom. sport. — W przerwie drugiej ok. 22.10 Recytacja przyr; 23.10 Ostatnie wiad. dzien. wiecz., przegląd prasy i wiadom. meteor.

WARSZAWA
PIĄTEK, dnia 23 września 1938 r.

6,15 Pieśń; 6,20 Muzyka z płyt; — 6,45 Gimnastyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Koncert poranny; 8,00 Audycja dla szkół; 8,10 Ciągienie miliona — transm. z Gmachu Dyr. Loterji Państwo wej; 8,20 — 11,00 Przerwa; 11,00 Audycja dla szkół; 11,25 Muz. płyty; — 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12,03 — Audycja południowa; 13,00 — 15,15 Przerwa; 15,15 „Gdzie byłem latem i co widziałem” — pog. dla dzieci; 15,30 Rozmowa z chorymi ks. kap. M. Rełasa; 15,45 Wiadom. gospodarcze; 16,00 Koncert rozrywkowy; 16,40 Pog. konkursowa P. Radja; 16,45 Herodyscze nad jeziorem Świętym — feljton— 17,00 Muzyka taneczna; — w przerwie — program naj utro; 18,00 Maszyna rotacyjna — pog. 18,10 Koncert; — 18,45 Kronika literacka; 19,00 Pieśń i arje; 19,20 Pogadanka aktual.; 19,30 Wesoła Warszawa — koncert rozrywk. 20,45 Dziennik wiecz. 20,55 Pog. aktual na; 21,00 Audycja dla wsi; 21,10 Kalendarz sportowy — aud. muz.; 21,50 Wiadom. sportowe; 22,00 Koncert symfoniczny; 22,55 Przegład prasy; 23,00 Ostatnie wiadom. dziennika wiecz., komunikat meteorologiczny i pog. aktualna w jez. angielskim; 23,15 Muz. taneczna;

WILEŃSKA
Spółka Odzieżowa
firma chrześcijańska
Wilno, WIELKA 30, tel. 2903
Poleca ubrania męskie, damskie i szkolne. Ceny niskie.

radjofonicznych tym abonentom, którzy zalegają z opłatą za radjo. Zarządzenie to weszło już w życie i wia dzie przystąpią do przymusowego ściągania zaleganych opłat oraz będą odbierały uwagowania na posiadanie odbiornika

Programy radjowe
WILNO.

CZWARTEK, dnia 22 września 1938 r.

6,42 Pieśń poranna; 6,45 — 8,00 — (Patrz progr. warsz.); 8,10 Muzyka popularna; 8,55 Program na dzisiaj; 9,00 — 11,00 (Patrz progr. warsz.); 11,25 — Koncert popularny; 11,57 — 12,03 (Patrz progr. warsz.); 13,00 I. Kompozytorzy dyrygują; II. Piosenki francuskie; 14,00 — Muzyka lekka; 14,15 — 15,15 (Patrz progr. warsz.); 15,35 Mała skrzyneczka dla dzieci; miejskich — prow. Cio. cia Hala; 15,50 — 16,45 (Patrz progr. warsz.); 17,00 Uprawa rojstów — pog. 17,10 Koncert solistow; 17,45 Łosłowe gody — pog. 17,55 Program na piątek. 18,00 — 19,20 (Patrz progr. war.); 19,30 W pogoni za przygodą — koncert rozrywkowy; — W przerwie — Znakomitość Zachodu — skecz; 20,35 — 20,45 (Patrz progr. warsz.); 20,50 O naszej hodowli koni; — pog.— 21,00 — 23,10 (Patrz progr. war.); 23,20 Zakończenie programu.

BARANOWICZE
Fala 577 mtr. Sygnał: trąbka K.O.P.
CZWARTEK, dnia 22 września 1938 r.

5,45 Pieśń poranna; 5,48 Muzyka z płyt; 6,10 Wiadom. z naszych stron; — 6,20 — 6,45 Muzyka (transm. z Warszawy); 11,25 — 11,57 Transm. z Warszawy; 15,30 — 15,50 Skrzynka ogólna 17,00 — 18,00 Muz. taneczna z W-wy; — w przerwie progr. na jutro; 18,10 — 18,20 „Prowadź gospodarstwo zrodowimieze” — pog. B. Smoszczuk; — 18,20 — 18,30 Pieśni polskie.

WARSZAWA
CZWARTEK, dnia 22 września 1938 r.

6,15 Pieśń; 6,20 Muzyka z płyt; — 6,45 Gimnastyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Koncert poranny; 8,00 Audycja dla szkół; 8,10 — 11,00 Przerwa; 11,00 „W takt muzyki” — por. muz. dia szkół powszechnych; 11,25 Muz. z płyt; 12,03 — Audycja południowa; 13,00 — 15,15 Przerwa; 15,15 „Mali radiolubiacze pracują społecznie”; — audycja dla dzieci; 15,35 Skrzynka ogólna 15,50 Wiadomości gospodarcze; 16,05 Muz. z płyt; 16,15 Aud. dla liceów: „Co to jest statystyka?” — odczyt; 16,35 Płyty; 16,45 Z międzynarodowych organizacji kobiecych — pog.; 17,00 Muzyka taneczna (płyty); — w przerwie — program na jutro; 18,00 Przegł. wydawnictw; 18,10 Recital skrzypcowy; 18,30 Powszechny Teatr Wyobraźni; „Wesołe księżatko” — słuch; 19,00 Piosenki i tańce białych i czarnych w USA — 19,20 Pog. aktualna; 19,30 W pogoni za przygodą — koncert rozrywkowy; — 20,35 Dziennik wieczorny; 20,45 Pogadanka aktualna; 20,50 Audycja dla wsi. 21,02 „Arleżanka” — opera w 5-ciu aktach Francesco Cilea. — W przerwie l-szej ok. godz. 21,25 — Wiadom. sport. — W przerwie drugiej ok. 22.10 Recytacja przyr; 23.10 Ostatnie wiad. dzien. wiecz., przegląd prasy i wiadom. meteor.

WARSZAWA
PIĄTEK, dnia 23 września 1938 r.

6,15 Pieśń; 6,20 Muzyka z płyt; — 6,45 Gimnastyka; 7,00 Dziennik poranny; 7,15 Koncert poranny; 8,00 Audycja dla szkół; 8,10 Ciągienie miliona — transm. z Gmachu Dyr. Loterji Państwo wej; 8,20 — 11,00 Przerwa; 11,00 Audycja dla szkół; 11,25 Muz. płyty; — 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12,03 — Audycja południowa; 13,00 — 15,15 Przerwa; 15,15 „Gdzie byłem latem i co widziałem” — pog. dla dzieci; 15,30 Rozmowa z chorymi ks. kap. M. Rełasa; 15,45 Wiadom. gospodarcze; 16,00 Koncert rozrywkowy; 16,40 Pog. konkursowa P. Radja; 16,45 Herodyscze nad jeziorem Świętym — feljton— 17,00 Muzyka taneczna; — w przerwie — program naj utro; 18,00 Maszyna rotacyjna — pog. 18,10 Koncert; — 18,45 Kronika literacka; 19,00 Pieśń i arje; 19,20 Pogadanka aktual.; 19,30 Wesoła Warszawa — koncert rozrywk. 20,45 Dziennik wiecz. 20,55 Pog. aktual na; 21,00 Audycja dla wsi; 21,10 Kalendarz sportowy — aud. muz.; 21,50 Wiadom. sportowe; 22,00 Koncert symfoniczny; 22,55 Przegład prasy; 23,00 Ostatnie wiadom. dziennika wiecz., komunikat meteorologiczny i pog. aktualna w jez. angielskim; 23,15 Muz. taneczna;

SALA b. KONSERWATORJUM (Kościńska 1).

Od sobot 24 września i codziennie występy Teatru „REWJA WARSZAWSKA” p. t. „Dla Ciebie Wilno” Wielka rewja artystyczna w 2-eh cz. i 18 obraz. Udział biora: Fenomen. imitatorka gwiazd sceny Wawa, ulubieniec publ. Wilrena Różyńska, Karol Hanusz, Wacław Zdanowicz oraz znakomity Duet Teatralny Mortleff. W programie najnowsze przeboje teatru warszawskiego. Pocz. przedst. codz. o 7.15 i 9.30; w niedz. 3 przedst. o 15. 7.15 i 9.30. Ceny miejsc od 54 gr. Bilety w kasie teatru od godz. 3-el.

Dzisiaj ostatni dzień
Następny program:
Profesor Wilczur
aby poznać niekto udreczeń i podłość ludzka...
Mistrz tysiąca ról, Junosza STĘP W SKI w roli tytułowej.

HELIOS | Największa rewelacja świata. Milionowa produkcja.
GARY COOPER i Sigrid GURIE w filmie technicznym czarem egzotycznego wschodu

„MARCO POLO”
Wszczęświatowy sukces
Nad program: Atrakcje

CASINO | Dzisiaj największy film SZPIEGOWSKI
„W CZTERY OCZY” (LANCER SPY)
Dr. Iores del Rio i Peter Lorre. Nadprogram: DODATKI.

SYGNATURA: Km. 670/38.

Obwieszczenie
o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Lidzie l-go rewiru Wincenty Grudzi mający kancelarię w Lidzie ul. Suwalska Nr. 64 na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 września 1938 roku o godz. 10 rano w maj. Patkowszczyźnie gm. Zyrmuny odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Łaskowicza Juljana składających się z 4-ch walachów, 2-ch bryczek, z 10-ciu ułi ramowych z pszcze łami, oszacowanych na łączną sumę zł. 1850.—
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji, w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Lida, dnia 3 września 1938 roku
Komornik.
(—) W. Grudzi
4348.

Chcesz dobrze zjeść i wypić
wstąp do
DWORKU KRESOWEGO
Śniadeckich 1.
Tel. 21-32 Tel. 21-32
Restauracja i winiarnia
Koncert od godz. 8 wiecz.

Lokale
POSZUKUJĘ SIĘ LOKALU 7 lub 8 pokojowego. Zgłoszenia z podaniem adresu do dnia 26 b.m. składać Zamkowa 24 m. 8 (do skrzynki, pocz.).
4359—2705

POKÓJ z wygodami, osobnym wejściem, jasny i czysty do wynajęcia. Słowackiego 17—14.
4359—2705

Poszukują pracy
BIURO POŚREDNICTWA PRACY
DLA KOBIET Polsk. Kat. T-wa Op. nad Dziewczętami poleca: nauczycielki, korepetytorki, wychowawczynie, bony, biuralistki, sklepowe — oraz wszelkiego rodzaju służbę domową i pensjonatową. Gimnazjalna 4 — 1.
B. URZĘDNICZKA poszukuje posady biurowej — kasjerki (kancelia) — sekretarki, lektorki. Znajomość języków pisanie na maszynie. Zgłoszenia posłać resztantem Wilno 9 urząd pocztowy, okaz leg. 1810. 4353—2703

PANI w średnim wieku — energiczna z porządnym rodzinnym zajęciem gospodarstwen domowem, lub do pomocy pani domu. Oferty p. Hermanowicz, Alina Ożyńska. 4354—2703.

PANIENKA inteligentna poszukuje pracy na wyjazd do dzieci, starszych, może przygotowywać do szkoły zna trochę szycie. Dowiedzieć się za ul. Św. M.chałski 6—2 od godz. 3—5.

OGRODNIK — handlowiec energiczny lat 29 obeznany we wszystkich gatunkach ogrodnictwa. Z małą rodziną przymie posadę teraz lub od 1. I. 36 roku. Obecnie pracuje samodzielnie, posiada własne inspekta. Świadectwa na żądanie. Gieramony, pow. Lidz. Józef Wasilewski. 4351—2700

Różne
NOWOOTWARTA BIBLIOTEKA
Teresy Łopuszyńskiej, Wilno, Śniadeckich 3 (róg Mostowej). Beletrystyka w języku polskim i francuskim. Książki dla dzieci i młodzieży. Nowości powieściowe. 3908

POSZUKUJĘ spółnika lub spółniczki z kapitałem od 1000.— do 2.000 zł. de sklepu materiałów piśm. 10 proc. od zakupionego towaru bez spókrzaw. Adres wskaże Administracja „Słowo”. 4352—2701

Konto P. K. O. Nr. 700.724

Wydawca: Stanisław Mackiewicz Wilno, drukarnia „Słowo”, Zamkowa 2. Redaktor: Władysław Bodak